

2018 METŲ
TEKSTINĖ
BIBLIOTEKOS
VEIKLOS
ATASKAITA

TURINYS

TURINYS.....	2
BENDROJI DALIS	4
1. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
2. FONDO FORMAVIMAS	6
3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	9
4. PRIEIGA IR SĄLYGOS	16
5. RENGINIAI	16
6. VARTOTOJŲ VAIKŲ APTARNAVIMAS	35
7. NETRADICINĖS DARBO FORMOS.....	50
8. MOKAMOS PASLAUGOS	56
9. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS	57
10. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	60
11. KRAŠTOTYROS VEIKLA	67
12. METODINĖ VEIKLA	71
13. PERSONALAS	75
14. MATERIALINĖ BAZĖ	77
15. FINANSAVIMAS	78
16. IŠVADOS	79

Naudotos santrumpos

SVB – savivaldybės viešoji biblioteka;

VB – Viešoji biblioteka;

MF – miesto filialai;

KF – kaimo filialai;

VRSS – vartotojų registracijos statistikos sistema;

TBA – tarpbibliotekinis abonementas;

VU – Vilniaus universitetas;

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema;

VIPT – viešosios interneto prieigos taškas;

DGI – dokumentų grąžinimo įrenginys,

Vši – viešoji įstaiga;

Vnt. – vienetai;

Fiz. – fiziniai,

Pav. – pavadinimas;

Lit. (lit.) – literatūra;

m. – metai;

d. – diena.

BENDROJI DALIS

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir 25 jos filialų vykdoma veikla tenkina skirtingo amžiaus skaitytojų poreikius. Įvairios edukacijos, organizuojami renginiai, susitikimai, parodos, knygų pristatymai, bendri projektai su miesto lopšeliais-darželiais ir mokyklomis, Trečiojo amžiaus universitetu, kitomis organizacijomis ir rajono tautodailininkais tarsi įpareigoja dar labiau plėsti siūlomų paslaugų įvairovę, kad knygos ir kita su jomis susijusi veikla pasiektų daugiau žmonių. Bibliotekos erdvės yra pritaikytos neįgaliesiems, dažnai joje lankosi senjorai. Visi Radviliškio miesto ir rajono gyventojai turi galimybę įsitraukti į aktyvesnį gyvenimą, biblioteka mielai juos kviečia dalyvauti renginiuose ir taip didina jų užimtumą, mažina socialinę atskirtį.

2018 metai buvo labai darbingi ir dosnūs. Radviliškio viešoji biblioteka aktyviai vykdė projektinę veiklą, kuriai iš įvairių fondų buvo gauta 20 100 Eur, o tai beveik du kartus daugiau nei 2017 m. (11 790 Eur). Kartu su miestu ir visa Lietuva Radviliškio viešoji biblioteka prisijungė prie Valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtų renginių. Bibliotekos pastatas pasipuošė Lietuvos trispalve ir specialiai šiai progai buvo pristatyta fotografijų paroda „Gimę laisvės dieną“, o pasitinkant Liepos 6-ąją – Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną, įgyvendintas visam kraštui reikšmingas projektas „Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu“. Bibliotekoje ir jos filialuose vyko ir daug kitų renginių, skirtų Lietuvos šimtmečiui atminti.

Trečius metus iš eilės Viešoji biblioteka sukvietė miestiečius ir rajono gyventojus į tradicinį renginį „Pavasarinis knygų kermošius“, kuris vyko Baisogaloje. Rajono gyventojai buvo kviečiami įsigyti bibliotekoje leidžiamų knygų, žurnalų ar išmėginti įvairias edukacijas. Tokie renginiai garsina bibliotekų veiklas, priartina jų siūlomas paslaugas.

Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną Viešosios bibliotekos iniciatyva Radviliškio miestą papuošė dar vienas Knygų namelis. Šį kartą Radviliškio laisvalaikio ir pramogų parke, netoli Latvių kultūros centro, duris atvėrė spalvingas Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centro mokytojų bei mokinių sukurtas namelis. Tai – bibliotekos nuopelnas, skatinantis skaitymo malonumą dalintis su kitais.

Pirmąją vasaros dieną Radviliškio viešojoje bibliotekoje startavo tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“. Įgyvendinant šį projektą buvo siekiama atgaivinti senąsias lietuviškas tradicijas ir pagerbti geriausius pasakų sekėjus.

Praėjusiais metais Radviliškio mieste ir pirmą kartą per dvidešimt šešerių metų gyvavimo istoriją Lietuvoje vyko Europos žmonių festivalis, prie kurio organizavimo geranoriškai prisidėjo ir Viešoji biblioteka. Šio festivalio metu biblioteka įgyvendino išskirtinį fotografijų projektą „100 min. po Radviliškio apylinkes“, kuris dar kartą visai Europai priminė apie Lietuvos valstybės šimtmetį, apie svarbią mūsų šalies valstybingumo istoriją. Vėliau buvo parengta tarptautinė paroda „Švenčiantis miestas“.

Rugsėjo mėnesį Radviliškyje skambėjo nuostabi, visame pasaulyje gerai žinomo Šiaulių berniukų ir jaunuolių choro „Dagilėlis“ atliekama muzika. Muzikinius kūrinius jaunimui ir visai Lietuvai dovanojo Radviliškio viešoji biblioteka kartu su bibliotekos ir šio koncerto mecenate bei globėja Radviliškio miesto garbės piliete Elona Vaišniene. Būta ir dar daugiau renginių bei darbų, garsinančių Radviliškio kraštą.

Gerinti darbą bei didinti teikiamų paslaugų ratą įgalino ir dėmesys darbuotojų profesiniam pasirengimui. Nemaža dalis jų kvalifikaciją kėlė, tobulinosi įvairiuose seminaruose, mokymuose.

Džiaugiamės ir didžiuojamės, kad knygų skleidžiama šviesa pasiekia vis daugiau žmonių, o mūsų vykdoma veikla patenkina kuo įvairesnių kategorijų gyventojų poreikius. Atsižvelgdami į skaitytojų pageidavimus, to paties bus siekiama ir 2019-aisiais metais.

1. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

Iš viso – 26

Viešoji biblioteka – 1;
Miesto filialai – 1;
Kaimo filialai – 24.

1.2. Tinklo pokyčiai

Uždaryta filialų – nėra;
atidaryta bibliotekų – nėra;
sujungta bibliotekų – nėra.

1.3. Nestacionarinis aptarnavimas. Knygnešiai

Bibliotekinių punktų skaičius – nėra;
Bibliobusų – nėra.

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
SVB	179	178	360	344	12 725	13 220
VB	4	5	14	16	1 800	2 135
MF	4	5	4	8	82	115
KF	171	168	342	320	10 843	10 970

1.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Radviliškio rajone gyvena iš viso 36 176 gyventojų (2017 m. – 37 112), Radviliškio mieste – 15 275 (2017 m. – 15 589).

Kaimo bibliotekose skaito **631 pensininkas ir 168 neįgalieji**.

Miesto filiale – **119 pensininkų, 50 neįgalieji**.

Viešojoje bibliotekoje skaito **340 pensininkų ir 79 neįgalieji**.

Iš viso SVB skaito **1090 pensininkų, 297 neįgalieji**.

(Neįgaliųjų skaitytojų skaičius gali būti netikslus, priežastis – registruojant skaitytojus, jie nesisako apie savo neįgalumą.)

1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai SVB

Iš viso SVB yra 26 bibliotekos (VB, miesto filialai – 1, kaimo – 24).

SVB sistemoje dirba 65 bibliotekų darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 53:
 - turintys bibliotekininkystės arba informacijos mokslų išsilavinimą – 29;
 - įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 24;
- kvalifikuoti specialistai – 7;
- techniniai darbuotojai – 5.

Viešojoje bibliotekoje dirba 38 darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 26:
 - turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą – 17;
 - įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 9;
- kvalifikuoti specialistai – 7;
- techniniai darbuotojai – 5.

Viešosios bibliotekos struktūroje:

- Administracija – 3;
- Būhalterija – 2;
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius – 6;
- Informacijos-kraštotyros skyrius – 4;
- Vaikų literatūros skyrius – 5;
- Komplektavimo skyrius – 4;
- Leidybos sektorius – 1;
- Renginių organizatorius – 1;
- Kultūrinės veiklos vadybininkas – 2 (1 – dekretinėse atostogose);
- Knygrišys – 1;
- Bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius – 1;
- Dizaineris-maketuotojas – 1;
- Techninis personalas – 5;
- Ūkvedys – 1.

2. FONDO FORMAVIMAS

Radviliškio rajono SVB, atsižvelgdama į rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, bibliotekos vartotojų reikmes, formuoja universalų dokumentų fondą. Komplektuoja jį knygomis, periodiniais leidiniais, rankraščiniais, vaizdo, garso, kompiuteriniais dokumentais. Per metus buvo atliekamas einamasis ir retrospektyvusis fondų komplektavimas.

2.1. Fondo būklė

Iš viso SVB fonde yra 285 366 fiz. vnt. 73 835 pav. dokumentų. Per metus fondas sumažėjo 12 878 fiz. vnt. Viešosios bibliotekos fondas sumažėjo 913 fiz. vnt., Šeduvos miesto filialo – 525 fiz. vnt., kaimo bibliotekų fondai – 11 440 fiz. vnt. Bet dokumentų pavadinimų skaičius padidėjo 1038, lyginant su 2017 metais. Per metus grožinės ir šakinės literatūros santykis pakito 1 procentiniu punktu grožinės literatūros naudai. Periodiniai leidiniai, kaip ir 2017 metais, sudaro 12 procentų nuo viso fondo.

Fondai	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai		Fondo dydis be periodikos
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt
SVB	285 366	73 835	156 569	55	128 797	45	35 075	12	250 291
VB	99 935	64 816	46 679	47	53 256	53	10 311	10	89 624
MF	21 838	17 314	11 801	54	10 037	46	2 403	11	19 435
KF	163 593	20 138	98 089	60	65 504	40	22 361	14	141 232

2.2. Aprūpinimas dokumentais (be periodinių leidinių)

Vienam gyventojui tenka 7,0 dokumento(2017 m. – 7). Iš jų:

- mieste – 6,1 dokumento (2017 m. – 6,1);
- kaime – 7,8 dokumento (2017 m. – 8).

Vienam gyventojui tenka 0,18 naujai gauto dokumento (2017 m. – 0,2). Iš jų:

- mieste – 0,11 dokumento (2017 m.– 0,15);
- kaime – 0,24 dokumento (20167m.– 0,24).

Vienam gyventojui tenka 0,14 garsinio ir regimojo dokumento (2017 m. – 0,14). Iš jų:

- mieste – 0,25 dokumento (2017 m.– 0,24);
- kaime – 0,04 dokumento (2017 m. – 0,04).

Vienam gyventojui tenka 0,05 elektroninio dokumento (2017 m. – 0,05). Iš jų:

- mieste – 0,06 dokumento (20167m. – 0,06);
- kaime – 0,04 dokumento (2017 m. – 0,04).

2.3. Dokumentų gautis (be periodinių leidinių)

Fondai	Iš viso		Grožinė lit.		Šakinė lit.	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	6 314	2 198	4 614	1 299	1 700	899
VB	1 544	1 415	871	788	673	627
MF	502	449	339	317	163	132
KF	4 268	1 414	3 404	998	864	416

Per metus miesto filialas gavo 502 fiz. vnt. 449 pav.

Per metus kaimo filialas vidutiniškai gavo 178 fiz. vnt. 158 pav.

2.4. Per metus gauta 8 947 fiz. vnt. 177 pav. periodinių leidinių:

- VB – 1 394 fiz. vnt. 160 pav.;
- MF – 776 fiz. vnt. 93 pav.;
- KF – 6 777 fiz. vnt. 117 pav.;
- Per metus kaimo filialas vidutiniškai gavo 282 fiz. vnt. 28 pav.

2.5. Naujai gautų dokumentų procentas fonde (be periodikos)

- SVB – 2,5 % ;
- VB – 1,7 %;
- MF – 2,6 %;
- KF – 3,0 %.
- Naujų dokumentų santykis fonde per metus vidutiniškai sumažėjo 0,4 %

2.6. Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
LR kultūros ministerija	30 902	0,86
Savivaldybė	15 000	0,42
Kiti šaltiniai	-	-
Iš viso	45 902	1,28

2.7. Dokumentų nurašymas

Fondas	Iš viso	Iš viso	Inventorinti dokumentai	Periodika
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.
SVB	28 139	517	17 136	11 003
VB	3 851	328	2 159	1 692
MF	1 803	50	1 015	788
KF	22 485	144	13 962	8 523

Nurašymo priežastys:

- susidėvėję – 14 245 fiz. vnt.;
- turinio požiūriu nebeaktualūs – 13 801 fiz. vnt.;
- vartotojų prarasti ir šis faktas atitinkamai įformintas – 55 fiz. vnt.;

- dėl kitų priežasčių prarasti dokumentai – 38 fiz. vnt.

Lyginant su 2017 m. nurašyta 2 121 fiz. vnt. daugiau. Daugiausia nurašyta susidėvėjusių leidinių.

2.8. Fondo naudojimas

Fondas	Fondo apyvartos rodiklis					Fondo panaudojimo koeficientas		
	Iš viso	Fondas be periodinių leidinių	Grožinė literatūra	Šakinė literatūra	Periodiniai leidiniai	Grožinė literatūra	Šakinė literatūra	Periodiniai leidiniai
SVB	0,96	0,73	0,73	0,25	3,81	0,76	1,30	4,05
VB	1,01	0,96	0,96	1,05	3,57	0,95	1,05	3,65
MF	1,07	1,02	1,02	1,13	4,19	0,96	1,04	3,91
KF	0,92	0,59	0,59	1,43	3,88	0,63	1,55	4,10

3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

2018 metais Radviliškio Viešosios bibliotekos ir visų jos filialų lankytojai naudojosi teikiamomis nemokamomis paslaugomis: dokumentų skolinimosi į namus ir vietoje, konsultavimo renkantis spaudinius ir ieškant informacijos, atsakymų į pateiktas užklaudas gavimo, supažindinimo ir naudojimosi elektroniniu katalogu, kartotekos ir informacinės paieškos sistema bibliotekoje, naudojimosi kompiuteriais ir internetu bei elektroninėmis duomenų bazėmis, lankymosi renginiuose, susitikimuose, parodose.

Radviliškio Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyrius aptarnauja Radviliškio miesto bei rajono, taip pat kitų miestų gyventojus, garantuoja bibliotekos paslaugų prieinamumą socialiai pažeidžiamiems skaitytojams – neįgaliesiems bei senyvo amžiaus vartotojams pagal jų individualius poreikius knygos nešamos į namus. Skyriuje vartotojai skatinami naudotis interaktyviomis paslaugomis: savitarnos įrenginiu pasiimti arba grąžinti leidinius, užsisakyti, rezervuoti, prasižesti dokumentų skolinimosi terminus internetu, taip pat naudotis leidinių grąžinimo įrenginiu (DGI).

3.1. Vartotojų telkimas

Radviliškio rajone gyvena 35 505 gyventojų (2017 m. – 37 112).

Radviliškio mieste gyvena 15 275 (2017 m. – 15 8589, Šeduvos mieste – 2 571 (2016 m. – 2 680).

Radviliškio rajono aptarnaujamų bendruomenių gyventojų skaičius – 35 505 (2017 m. – 36 736).

2018 metais Viešosios bibliotekos sistemoje buvo užregistruota 10 280, tai 20 skaitytojais daugiau negu 2017 metais. Miesto filiale – 2 skaitytoju daugiau, kaimo filialuose – 111 daugiau,

Viešojoje bibliotekoje – 93 mažiau.

Didžiąją skaitytojų skaičiaus augimo dalį sudarė skaitytojai kaimo filialuose. Išvada – bibliotekų paslaugos, renginiai pritraukia vis daugiau kaimo žmonių. Taip pat ir pačių bibliotekininkų pastangos telkiant skaitytojus, organizuojant šventes, kviečiant ateiti į biblioteką bei pasitelkiant knygnešių darbą.

2018 metais sumažėjo bendras apsilankymų skaičius. Priežastis – sumažėjo interneto prisijungimų skaičius.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 28, 9;
- VB – 24, 8;
- MF – 31, 3;
- KF – 32, 2.

Eil. Nr.	Filialas	Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius	Vartotojų iš viso	Perregistruoti vartotojai	Naujai registruoti	Gyventojų sutelk. %
1.	Alksniupiai	1012	254	246	8	25, 0
2.	Aukštelkai	1143	223	210	13	19, 5
3.	Baisogala	2176	620	537	83	28, 5
4.	Beinorava	449	241	229	12	53, 7
5.	Daugėlaičiai	534	164	149	15	30, 7
6.	Grinkiškis	890	200	164	36	22, 5
7.	Kairėnai	467	165	152	13	35, 3
8.	Kutiškiai	712	173	164	9	24, 3
9.	Pakalniškiai	462	189	174	15	40, 9
10.	Palonai	489	187	162	25	38, 2
11.	Pašušvys	674	128	121	7	19, 0
12.	Pavartyčiai	686	170	163	7	24, 8
13.	Pociūnai	462	190	175	15	41, 1
14.	Pociūnėliai	590	241	231	10	40, 8

15.	Raudondvaris	509	182	159	23	35, 7
16.	Sidabrasas	1 040	472	420	52	45, 4
17.	Skėmiai	502	247	225	22	49, 2
18.	Šaukotas	926	209	193	16	22, 6
19.	Šiaulėnai	815	365	346	19	44, 8
20.	Šniūraičiai	432	156	135	21	36, 1
21.	Tyruliai	741	305	293	12	41, 2
22.	Vainiūnai	986	274	204	70	27, 8
23.	Vėriškiai	680	93	66	27	13, 7
24.	Žeimiai	317	187	180	7	59, 0
Iš viso KF:		17 623	5 673	5 170	503	32, 2
25.	Šeduvos MF	2 607	816	751	65	31, 3
Iš viso MF:		2 607	816	751	65	31, 3
26.	Viešoji biblioteka	15 275	3 791	3 365	426	24, 8
Iš viso SVB:		35 505	10 280	9 286	994	28, 9

Bibliotekos aptarnauja joms priskirto mikrorajono gyventojus, tačiau šis suskirstymas yra sąlyginis, teritorinis. Keičiantis gyvenimo sąlygoms ir gyventojams tampant mobiliais, bibliotekos vis dažniau sulaukia lankytojų ir iš kitų bibliotekų mikrorajonų arba atvirkščiai – dėl tos pačios priežasties juos praranda. Tai lemia gyventojų darbo vieta, gydymo, pašto, ugdymo įstaigų, kitų paslaugų teikėjų, kuriomis jis naudojasi, buvimo vieta ir panašios priežastys.

Didžiausią mikrorajono gyventojų procentą 2018 metais sutelkė tos bibliotekos, kurių mikrorajonai nėra dideli ir jose lankėsi ir kitų bibliotekų mikrorajono gyventojai. Žemių filiale – 59, Beinoravos – 53,7.

Mažiausias sutelkimo procentas buvo Vėriškių filiale – 13,7. Priežastys – bibliotekininkė dirbo pusę etato, po ligos mirė. Biblioteka perkelta į kitas suremontuotas patalpas, priimtas naujas darbuotojas.

3. 2. Vartotojų skaičius

	2017 m.	2018 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje iš viso:	3 884	3 791	- 93
Perregistruoti	3 400	3 365	- 35
Naujai registruoti	489	426	- 63
Miesto filiale iš viso:	814	816	+ 2
Perregistruoti	740	751	+ 11
Naujai registruoti	74	65	- 9
Kaimo filialuose iš viso:	5 562	5 673	+ 111
Perregistruoti	4 996	5 170	+ 174
Naujai registruoti	566	503	- 63
Iš viso SVB:	10 260	10 280	+ 20
Perregistruoti	9 131	9 286	+ 155
Naujai registruoti	1 129	994	- 135
Vaikų (iki 14 metų) SVB:	2 731	2 626	- 105
Viešojoje bibliotekoje	1080	1 097	+ 17
Miesto filiale	179	168	- 11
Kaimo filialuose	1 472	1 361	- 111

Vartotojų sudėtis (procentais%)**VB:**

- dirbantieji – 27, 6;
- bedarbiai – 6, 8;
- pensininkai – 8, 9;
- moksleiviai – 45, 4;
- ikimokyklinukai – 4, 1;
- studentai – 3, 5;
- neįgalieji – 2, 0;
- kiti – 1, 7.

MF:

- dirbantieji – 29, 9;
- bedarbiai – 9, 6;
- pensininkai – 14, 5;

- moksleiviai – 35,5;
- ikimokyklinukai – 1,4;
- studentai – 2, 6;
- neįgalieji – 6, 1;
- kiti – 0, 4.

KF:

- dirbantieji – 26,8;
- bedarbiai – 10,2;
- pensininkai – 9,7;
- moksleiviai – 33,4;
- ikimokyklinukai – 3, 1;
- studentai – 3,2;
- neįgalieji – 2,7;
- kiti – 10,9.

3. 3. Lankomumas

	2017 m.	2018 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	69 295	63 125	- 6 170
Miesto filiale	19 492	19 321	- 171
Kaimo filialuose	127 976	115 971	- 12 005
Iš viso SVB	216 763	198 417	- 18 346

3. 4. Lankomumo rodiklis

	2017 m.	2018 m.
Bendras lankomumo rodiklis SVB	21,1	19, 3
Viešojoje bibliotekoje	17,8	16, 6
Miesto filiale	23, 9	23, 5
Kaimo filialuose	23, 0	24, 5

Bendras apsilankymų rodiklis sumažėjo dėl interneto seansų mažėjimo. Skaitytojai rečiau naudojami bibliotekos internetine prieiga, nes turi asmeninius išmaniuosius telefonus ar kompiuterius.

Virtualių apsilankymų skaičius – 23 100 (2017 m. – 19 892), lankytojų – 10 445, aplankyti puslapiai – 61 352.

Virtualių apsilankymų skaičius sumažėjo. To priežastis – Viešosios bibliotekos darbuotojai kasdien teikia konsultacijas, kaip naudotis elektroninėmis bibliotekos paslaugomis, sudaro sąlygas skaitytojams savarankiškai užsisakyti, prasitęsti, rezervuoti reikalingus leidinius, susipažinti su

naujai gautomis knygomis.

Besilankydamas bibliotekos interneto svetainėje, skaitytojas taip pat gali rasti informaciją apie bibliotekoje rengiamus susitikimus, vakarus, įvairias parodas, kitą naudingą informaciją.

Naudodamiesi Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistema (LIBIS) vartotojai užsisakė 826 (2017 m. – 715) ir rezervavo 2387 (2017 m. – 1 972) dokumentus internetu. Tą padaryti jie galėjo, prisijungę prie bibliotekos katalogo per bibliotekos svetainę www.radviliskibiblioteka.lt arba per portalą www.ibiblioteka.lt.

3. 5. Iš viso išduota dokumentų (fiz. vnt., proc.)

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	275 268 (2017 m. – 290 352)	98, 9	149 611 (2017 m. – 156 185)	54,3	125 657 (2017 m. – 134 167)	45,6
VB	100 776 (2017 m. –110 090)	36,6	50 586 (2017 m. – 53 063)	50,1	50 190 (2017 m. – 57 027)	49,8
MF	23 383 (2017 m. – 23 853)	8,5	15 305 (2017 m. – 15 871)	65, 4	8 078 (2017 m. – 7 982)	34,5
KF	151 109 (2017 m. – 156 409)	54,9	83 720 (2017 m. – 87 251)	55, 4	67 389 (2017m.– 69 158)	44, 5

Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis be periodikos

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	112 978	41,0	28 593	10, 3
VB	44 818	44, 5	18977	18, 8
MF	11 855	50, 6	1 468	6,3
KF	56 305	37, 2	8 148	5, 4

Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%
SVB	133 697	48, 6
VB	36981	36,2
MF	10 060	43, 0
KF	86 656	57,3

2018 metais išduotis SVB sistemoje, palyginus su 2017 m. (290 352), sumažėjo 15 084.

Viešojoje bibliotekoje – 9 314 (2017 m. – 110 090), kaimo filialuose – 5 300 (2017 m. – 156 409), miesto filiale – 470 (2017 m. – 23 853). Priežastis – gyventojai mažiau skaito, daugiau naudojami interneto paslaugomis ar savo turimais išmaniaisiais telefonais. Rodiklių mažėjimą lėmė filialų remontai, renovacija, perkėlimas į kitas patalpas ar darbuotojų kaita.

3. 6. Skaitomumo rodiklis

- SVB – 26,8 (2017 m. – 28,3);
- VB – 26,6 (2017 m. – 28, 3);
- Miesto filiale – 28, 6 (2017 m. – 29, 9);
- Kaimo filialuose – 26, 6 (2017 m. – 28, 1).

3. 7. Darbo vietų skaičius vartotojams, įskaitant kompiuterizuotas

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	383	159	100	99	59
VB	66	50	18	17	32
MF	16	10	8	8	2
KF	301	99	74	74	25

3. 8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2018 metais SVB apmokyti ir konsultuoti 3 960 gyventojai.

Iš jų:

- 42 dalyvavo skaitmeninio raštingumo mokymuose;
- 598 dalyvavo kituose mokomuosiuose renginiuose;
- 3 320 suteiktos skaitmeninio raštingumo konsultacijos.

Ekskursijose, apmokymuose, kaip naudotis fondu, paslaugomis

- VB – 304 dalyvių
- KF – 230 dalyvių, 28 val.;
- MF – 16 dalyvių, 2 val.

Apmokymai, kaip naudotis elektroninėmis paslaugomis

- VB – 135 dalyvių, 92 val.
- KF – 378 dalyviai, 60 val.;
- MF – 3 dalyviai, 4 val.

Šiandieninis gyvenimas, kai taip stipriai išpopuliarėjo išmanieji telefonai ir planšetiniai kompiuteriai, neįsivaizduojamas be kompiuterinio raštingumo. Žmonės priversti nuolat mokytis, nes informacinis raštingumas negali būti baigtinis: informacinio pobūdžio žinios dauginasi nesuvokiamu greičiu.

Bibliotekose nuolat teikiamos nemokamos gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymo paslaugos.

Kompiuterinio raštingumo mokymai padėjo žmonėms įgyti bendrą supratimą apie kompiuterio sandarą, dirbti su tekstiniais dokumentais, naudotis el. paštu ir el. paslaugomis, bendrauti socialiniuose tinkluose, naršyti internete.

4. PRIEIGA IR SĄLYGOS

Darbo valandos:

- VB – 8–18;
- filialuose (vidutiniškai) – 10–18.

Darbo dienos:

- VB – I–VI;
- filialuose (vidutiniškai) – I–VI.

TBA (tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje):

- išsiųsta užsakymų – 45;
- gauta dokumentų – 8 originalai, 37 kopijos;
- gauta užsakymų iš kitų bibliotekų – 3;
- išsiųsta – 3 originalai.

5. RENGINIAI

	Renginiai 2018 m.				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1 036	174	444	418	20 509
VB	321	45	140	136	9 146
MF	59	4	36	19	887
KF	656	125	268	263	10 476

Per metus Radviliškio viešojoje bibliotekoje apsilankė 140 ekskursijų, kuriose dalyvavo 4 158 lankytojai. Dailės ir fotografijų parodų lankytojų buvo 464.

5.1. Renginiai Viešojoje bibliotekoje

Radviliškio viešoji biblioteka per visus 2018-uosius surengė 321 renginius, tarp jų – 136 parodas. Čia vyko konferencijos, seminarai, susitikimai.

2018-tieji LR Seimo buvo paskelbti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais. Seimas taip pat juos paskelbė esant Sąjūdžio, Lietuvos skautų judėjimo, Simono Daukanto, Vydūno, Tėvo Stanislovo, Adolfo Ramanausko-Vanago, Lietuvos Globėjos, Trakų Dievo Motinos, paveikslo karūnavimo 300-ųjų metinių minėjimo, Lietuvos katalikių moterų sąjungos metais. Daugelis renginių ar kita veikla buvo organizuojami taip, kad išryškintų šių metų svarbą, temų išskirtinumo atskleidimas per eksponuotas naujųjų ir senųjų leidinių parodas, edukacinius užsiėmimus su moksleiviais, popietes su suaugusiais.

Sausio 25 d. Radviliškio viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su knygos „Dalia

Grybauskaitė – Tautos Prezidentė“ autore, habilituota socialinių mokslų daktare, publiciste Ona Voveriene. Viešnia iš Vilniaus dalijosi prisiminimais iš įvairių suvažiavimų, konferencijų, kuriose ji skaitė pranešimus apie pirmąją moterį, tapusią Lietuvos Respublikos Prezidente. Taip pat pasidalino politinėmis išvalgomis, plačiai gėrėjosi ir žavėjosi gerbiamos Prezidentės Dalios Grybauskaitės asmenybe.

*Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazijos mokinė
N. Volkovaitė atliko dainą „Europos vidury“*

*Radviliškio rajono savivaldybės Švietimo,
kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji
specialistė L. Juozapaitytė (dešinėje)
sveikino profesorę O. Voverienę (kairėje)*

Didžiųjų Lietuvos valstybės atkūrimo metinių išvakarėse, vasario 15 dieną, Radviliškio viešoji biblioteka miestiečius pakvietė į renginį „Nepriklausomybės kovos ir jų įprasminimas. Asmenybės“, kurio pagrindinė mintis – netradicinės pamokos tiek jaunesniems, tiek vyresniems bibliotekos lankytojams.

Radviliškio viešoji biblioteka siekė įamžinti išskirtinę dieną – Vasario 16-ąją, todėl surengė Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtą portretų parodą „Gimę laisvės dieną“. Prie šios idėjos įgyvendinimo prisidėjo bibliotekos partneriai: Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Radviliškio rajono seniūnijos, Radviliškio krašto žmonės, gimę vasario 16-ąją.

Radviliškio mieste ir rajone gyvena beveik šimtas vasario 16 dieną gimusių žmonių. Iš jų buvo atrinktas ir nufotografuotas 21 žmogus, atstovaujantis skirtingai kartai; jauniausiam radviliškietei buvo vos dveji, o vyriausiajai – šimtas, kaip ir mūsų Lietuvai. Laisvės dieną gimusiųjų portretus įamžinti buvo pakviestas kraštiečių fotografas Sigitas Mikutis.

Ši paroda – simbolinė dovana šimtmetį mininčiai Lietuvai. Paroda buvo eksponuojama ir gretimose vietovėse – Šeduvos kultūros ir amatų centre, Baisogalos kultūros centre, taip pat Radviliškio rajono savivaldybės etninės kultūros ir amatų centre.

***Radviliškietė šimtametė Stasė Adomaitienė
(parodos „Gimę laisvės dieną“ nuotrauka)***

Minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, Viešosios bibliotekos Informacijos-kraštotyros skyriuje atidaryta įvairių dokumentų paroda „Radviliškis – Lietuvos valstybės šimtmetyje“. Parodoje pristatomi leidiniai apie Radviliškio kraštą, fotonuotraukos su senojo mūsų miesto vaizdais, įvairūs dokumentai. Ši paroda unikali tuo, kad ji supažindino su surinktais ir užrašytais daugiau kaip 100 Radviliškio faktų bei datų, įamžintų Lietuvos istorijoje.

Kovo 29 d. Viešojoje bibliotekoje gausiam susirinkusiųjų būriui buvo pristatytas Vasario 16-osios aktą suradęs mokslininkas, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, visuomenės veikėjas Liudas Mažylis. Radviliškiečiai įdėmiai klausėsi svečio pranešimo apie 1918 m. vasario 16-ąją istoriniu aspektu ir šių dienų požiūrį į šią reikšmingą Lietuvai datą.

***Vasario 16-osios aktą suradęs
profesorius L. Mažylis***

***Susitikimas su profesoriumi pritraukė
įvairaus amžiaus smalsuolių***

Kovo mėnesį 15 d. Viešojoje bibliotekoje vyko Šiaulių universiteto docento dr. Pabrėžos monografijos „Žemaičių kalba ir rašyba“, daugelio vadinama žemaičių „biblija“, pristatymas. Po knygos pristatymo bibliotekoje apie žemaičių papročius, šventes ir tradicijas pasakojimą tęsė

Žemaitijos nacionalinio parko gamtos ir kultūros paveldo skyriaus vedėjo pavaduotoja Aldona Kuprelytė.

Kovo 21 d. Radviliškio Viešoji biblioteka organizavo susitikimą su poetu, eseistu, literatūros kritiku Gintaru Bleizgiu. Tą vakarą bibliotekoje skambėjo ištraukos iš G. Bleizgio eilėraščių rinkinio „Žiema, ruduo, vasara“, kurias skaitė Neringa Šilinskaitė, o linksmiais muzikiniais kūrinių pagyvino Radviliškio muzikos mokyklos gitaros mokytojas M. Atstopas ir mokiniai A. Gecas ir R. Banyš.

**Poeto G. Bleizgio
eilės skaitė N. Šilinskaitė**

**Muzikos mokyklos mokytojas M. Atstopas (viduryje)
su mokiniais A. Gecu (kairėje) ir R. Baniu (dešinėje)**

Gegužės 9-ąją Viešoji biblioteka radviliškiečius sukvietė į savo projektinį renginį „Su gimtadieniu, Europa“, skirtą Europos dienai paminėti. Šiais metais dvi dienas vykusių renginių metu visi – bibliotekos darbuotojai, moksleiviai ir jų mokytojai, Radviliškio bendruomenės nariai sveikino Europą su gimtadieniu.

„Europos egzaminas 2018“ vyko Lizdeikos gimnazijoje, tą pačią dieną Viešosios bibliotekos konferencijų salėje įvyko Europos dienos minėjimas, kuriame su švente visus pasveikino Jaunimo Europos komandos narys radviliškietis U. Sadauskas.

Viešosios bibliotekos organizuotų šventinių renginių ciklą užbaigė gegužės 10 d. Radviliškio miesto aikštėje „Labai teatro“ aktorių pasirodymas – spektaklis-koncertas „Aplink pasaulį 2“.

Renginys „Su gimtadieniu, Europa“

Gegužės 20 d. Baisogaloje, prie Baisogalos kultūros centro, šurmuliavo tradicinis, trečius metus iš eilės Radviliškio Viešosios bibliotekos iniciatyva organizuojamas, „Pavasarinis knygų kermošius“. Jame lankytojų dėmesio sulaukė 12 spalvingai pasipuošusių kiemelų, kuriuose bibliotekininkai, susiskirstę pagal seniūnijas, kartu su seniūnijų darbuotojais, kultūros atstovais buvo pasiruošę įvairių veiklų, kvietė rašyti sveikinimus Lietuvai, paragauti kaimo bendruomenės moterų ruoštų valgių, išmėginti lietuviškus tradicinius amatus. Kiemeliuose taip pat vyko įvairios viktorinos, veikė kūrybinės dirbtuvės.

Liepos 6-ąją – Lietuvos valstybės karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną radviliškiečiai himnu pasitiko patys pirmieji – vos prasidėjus šiai dienai. Į Radviliškio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią vėlyvą liepos 5-osios vakarą radviliškiečiai rinkosi ne maldai – 23.00 valandą visi buvo pakviesti dalyvauti kūrybinėje „Mindaugo“ manipuliacijoje menu. Tai – netradicinis Radviliškio Viešosios bibliotekos kartu su partneriais parengtas projektas pagal Justino Marcinkevičiaus poemą „Mindaugas“.

Projekto sumanytojai Radviliškio bibliotekos projektų vadovei Jolantai Kvedarienei įgyvendinti sumanymą padėjo radviliškietė režisierė Rasa Atkočiūnienė, Šiaulių dramos teatro aktoriai, kraštiečiai Klaipėdoje dirbantis choreografas Taurūnas Baužas bei Radviliškio muzikos mokyklos sakralinės muzikos ansamblis „Giesmių giesmelė“. Emocijas gerokai sustiprino vakaro tamsa, nuostabi bažnyčios akustika, link jos skliautų pasklidusi šviesos, muzikos ir judesio magija. Pasak projektų vadovės J. Kvedarienės, šis kartu su Šiaulių dramos teatro aktorais sukurtas darbas – nebe pirmas. Pernai kartu su profesionaliais aktoriais buvo paminėta Vasario 16-osios šventė prie Lietuvos partizanų memorialo Mėnaičiuose.

Įgyvendinto projekto „Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu“ akimirkos

Viešoji biblioteka, minėdama Juodojo kaspino ir Baltijos kelio dieną, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 30-mečio sukaktį, visus kvietė į improvizuotą lauko arbatinę. Bibliotekos lankytojai, bičiuliai, miesto svečiai buvo kviečiami pasivašinti žolelių arbata ir kartu padiskutuoti apie Lietuvos nueitą kelią. Skaitytojų aptarnavimo skyriuje veikė parodos; „Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžiui 30“, „Sunkus tiesos kelias...Rugpjūčio 23 d. Juodojo kaspino ir Baltijos kelio diena“.

Rugsėjo 28 d. buvo iškilmingai atidengta Tėvo Stanislovo memorialinė lenta. Po oficialiosios memorialinės lentos atidengimo ceremonijos visi atvyko į Radviliškio viešosios bibliotekos konferencijų salę, kurioje laukė prisiminimų vakaras. Radviliškio rajono savivaldybės vicemeras Kazimieras Augulis pasidžiaugė renginiu ir svarbiu įvykiu radviliškiečiams. Po vicemero žodžių prisiminimais dalinosi šiaulietė rašytoja, žurnalistė Vitalija Morkūnienė. Prisiminimų vakarą labai pagyvino Šiaulių „Sandoros“ progimnazijos liturginio choro giesmės.

Memorialinę lentą atidengė Radviliškio r. savivaldybės vicemeras K. Augulis

Pakilią renginio nuotaiką skleidė Šiaulių „Sandoros“ progimnazijos liturginis choras

Gruodžio 5 dieną Viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta 2018 m. pradžioje išleista kraštiečio prof. Vytauto Radžvilo straipsnių rinktinė „Kiek kartų gali atgimti tauta?“. Vilniaus forumo narys Arnas Simutis, kalbėdamas apie šią V. Radžvilo knygą, aiškino, kad joje kiekvienas galės rasti atsakymus į sau rūpimus klausimus: apie valstybės išlikimą, tautos vienijimą, tvirtos politinės savimonės ugdymą, o svarbiausia – geresnės valstybės kūrimą savo vaikams ir ateities kartoms.

Gruodžio 11 dieną į Viešąją biblioteką gausiai rinkosi miesto ir rajono gyventojai. Visi nekantriai laukė susitikimo su kunigu, teologijos licenciatu, Vilniaus Šv. Juozapo bažnyčios

klebonu Ričardu Doveika. Bibliotekos konferencijų salėje tilpo daugiau nei 200 žmonių. Visus vienijo noras pamatyti garsųjį Lietuvos pamokslininką.

Iš pradžių visus susirinkusiuosius pasveikino Radviliškio rajono meras Antanas Čepononis. Po to su radviliškiečiais bendravo garsusis pamokslininkas. Pradėjęs savo kalbą kunigas R. Doveika sakė, kad jam svečiuotis Radviliškio krašte labai daug reiškia, nes čia būti – tai sugrįžti prie savo šaknų: Baisogaloje gyveno jo mamos šeima, Grinkiškyje yra palaidoti seneliai.

Viešosios bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė pasidžiaugė į renginį taip gausiai susirinkusia publika ir dėkojo kunigui R. Doveikai už raginimą kitaip pažvelgti į didžiausią vertybę meilę bei kitas vertybes – tikėjimą, viltį, orumą.

Kunigas R. Doveika su radviliškiečiais pasidalijo savo išvalgomis apie įstabų laiką prieš šv. Kalėdas

Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiai Viešojoje bibliotekoje

Balandžio 23 d. startavo Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitė „Kartu mes kuriame ateitį“, kurios metu bibliotekininkai kvietė savo bičiulius, lankytojus, skaitytojus į įvairiausių renginių, organizuojamus bibliotekose. Radviliškio viešoji biblioteka bei jos filialai paruošė daug išskirtinių renginių vaikams ir suaugusiesiems.

Balandžio 23 d. Viešojoje bibliotekoje savaitė prasidėjo Šiaulių informacijos centro Šiaulių filialo vadovės Genovaitės Žibikienės paskaita „2018 – Europos kultūros paveldo metai“.

Balandžio 24 Viešosios bibliotekos konferencijų salėje vyko susitikimas su TV laidos „Tele-Bim-Bam“ kūrėja ir vedėja, vaikų dainų kompozitore ir atlikėja Neringa Čereškevičiene.

Susitikimas su TV laidos Tele-Bim-Bam kūrėja ir vedėja N. Čereškevičiene

Balandžio 25 d. Viešojoje bibliotekoje vyko informacinė pamoka-ekskursija moksleiviams „Išmok, sužinok, pamėgink“. Šių metų informacinėje pamokoje dalyvavo Vaižganto progimnazijos moksleiviai.

Balandžio 26 dieną vyko kūrybinis susitikimo vakaras su kraštiečiu fotomenininke Kristina Sereikaite ir jos vyru, režisieriumi Linu Mikuta.

Balandžio 27 dieną Viešosios bibliotekos Pasakų kambaryje vaikams buvo pristatytas antrasis knygų 25-tukas iš ciklo „Šimtas knygų vaikams ir Lietuvai“.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu Viešojoje bibliotekoje veikė šios parodos: konferencijų salėje – Ilonos Daujotaitės-Janulienės tapybos darbų paroda, Informacijos-kraštotyros skyriuje – dokumentų, fotografijų paroda „Radviliškis – Lietuvos valstybės šimtmetyje“, Vaikų literatūros skyriuje – Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazijos neformaliojo vaikų švietimo grupės „Jaunieji dizaineriai“ kūrybinių darbų paroda „Veidrodėli, pasakyk...“ ir Mažojoje galerijoje – Lietuvių tradicinių tautinių pintinių ir vytinių juostų paroda.

***Nacionalinės bibliotekų savaitės metu bibliotekoje veikė
Ilonos Daujotaitės tapybos darbų paroda***

Viešojoje bibliotekoje vyko tradicinės akcijos – Savaitė be delspinigių, dalijami nemokami Skaitytojų pažymėjimai naujiems bibliotekos skaitytojams.

18-toji Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė praūžė ir Radviliškio rajono bibliotekose, kuriose taip pat buvo organizuojama daug įdomių renginių skaitytojams ir bibliotekos lankytojams.

Grinkiškio miestelio ir gimnazijos bibliotekininkės pakvietė 1–3 klasių mokinius į skaitymo rytmetį „Pradėkime dieną su knyga“; Baisogalos bibliotekoje popietė su Kake Make ir Netvarkos Nykštuku; Kutiškių bibliotekoje renginys „Knyga ieško draugo“; Pakalniškių kaimo bibliotekoje – literatūrinė popietė „Puslapių šnaresy...“; Šeduvos bibliotekoje vyko jau tradicine tapusi akcija „Laiškas knygai“, kurios metu lankytojai rašo savo mintis apie knygą, biblioteką, bibliotekininką. Vyko ir diskusija su jaunaisiais skaitytojais „Kuriam ateities biblioteką“; Pavartyčių kaimo bibliotekoje organizuotas knygos „Šeduvos miestely aušrela auša“ aptarimas ir daug kitų renginių, skirtų Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei.

Poezijos renginiai

Gegužės 26 dieną į Radviliškį atkeliavo tradicinis „Poezijos pavasaris 2018“. Šiais metais į Viešąją biblioteką poezijos paukštė sukvietė: poetą Benediktą Januševičių, poetą Vytautą Kaziulą, poetę, vertėją Ramunę Brunzaitytę, vertėją, skaitovę Ireną Plaušinaitytę, dainininkę Sigutę Trimakaitę, literatūrologą Vanni Bianconi iš Šveicarijos, aktorę Simone Spolodore iš Brazilijos.

Viešojoje bibliotekoje poezijos renginį atidarė ir muzikinius kūrinius svečiams dovanojo radviliškietis smuikininkas Rolandas Sereika. Poezijos pavasario paukštė, nutūpusi Radviliškio knygų namuose, lankėsi ir kitose gražiose Radviliškio rajono vietose – Pašūsvio kultūros namuose ir Baisogalos dvaro parke.

Poezijos mylėtojus linksmينو dainininkė Sigutė Trimakaitė. Muzikinius kūrinius svečiams dovanojo radviliškietis smuikininkas Rolandas Sereika

Saulėtą balandžio 28-osios popietę poezijos mylėtojus, poetus ir literatus sukvietė į Viešojoje bibliotekoje organizuotą Lietuvos labdaros ir paramos fondo „Baltasis balandis“ XIV-ąjį Respublikinį poezijos konkursą „Baltojo balandžio sugrįžimas“, kuris skirtas anykštėnui dvasininkui, klierikui, dailininkui mėgėjui, literatui poetui Karoliui Širvinskui atminti.

Į jaukią salę susirinko 25 dalyviai iš visos Lietuvos. Susirinkusiems poezijos mylėtojams koncertavo Radviliškio meno mokyklos moksleivės. Vertinimo komisija paskelbė nominacijas. Pirmoji nominacija – už eilėraščių Karoliui Širvinskui atminti. Nugalėtoja – poetė Liucija Jagielienė (Telšių r.). Už ryškiausiai perskaitytą eilėraščių apdovanojamas poetas Viktoras Gulbinas (Kelmė), nuoširdžiausiai eiles perskaitė poetas Antanas Stančikas (Radviliškis). Galiausiai paskelbiama konkurso „Baltojo balandžio sugrįžimas“ nugalėtoja – poetė Virginija Beniušienė (Šiaulių r.).

Pagal konkurso nuostatus, 2019 metų pavasarį „Baltasis balandis“ atskris į Kuršėnus, kurį organizuos Šiaulių rajono literatų asociacija.

5.2. Parodos Viešojoje bibliotekoje

Viešosios bibliotekos konferencijų salėje surengtos 24 parodos: **Laimutės Indilienės raštuotų kojinių** paroda; „**Žeimelio legendos**“ (Vitos Žabarauskaitės tapybos darbų paroda); „**Vaižgantiečių darbai: čia gyvena jausmai ir mintys**“ (Vaižganto progimnazijos mokytojos

Salvijos Zakienės ir 5–8 klasių mokinių kūrybinių darbų paroda); **„Lietuviškas simbolis“** (Keramiko Luko Šilinsko darbų paroda, skirta Lietuvos valstybės šimtmečiui paminėti);

Skrabalų virtuožas R. Šilinskas bibliotekoje

*Radviliškėčiams savo parodą
pristatė jaunasis keramikas
L. Šilinskas*

Aurelijos Norvaišienės austų rankšluosčių paroda; **„Išeinanti Lietuva“** (Fotografo Audriaus Vaišvilos darbų paroda); **„Demokratijos keliu: Kaziui Griniui – 150“**; **„Senoji Prūsija“** (parengė Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija); Ilonos Daujotaitės-Janulienės tapybos darbų paroda, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui; Lietuvių tradicinių tautinių, vytnių ir pintinių juostų paroda; **„Korėtų akmenų giesmės“** (Menininkės Lauros Baltijutės grafikos darbų paroda); Jadvygos Kurmanskienės ir Jovilės Kurmanskytės keramikos darbų paroda; **„Gimę laisvės dieną“** (Sigito Mikučio fotografijų paroda); **„Neregėta Lietuva“** (Fotografo Mariaus Jovaišos darbų paroda); **„Vaikystės vasara“** (Genės Stugienės ir Audronės Kudžmaitės darbų paroda); **„Tešviečia saulė Šiauliams“** (Petro Sloksnio fotografijų paroda); **„100 minučių po Radviliškio apylinkes“** (Fotografų ekspedicijos akimirų fotografijų paroda); **„Laiko tėkmės paletė“** (Vaižganto progimnazijos mokytojų ir mokinių kūrybinių darbų paroda); Stanislovo Špuko darbų paroda; **„NE Lietuva (Azija)“** (Radviliškio rajono savivaldybės švietimo ir sporto paslaugų centro Suaugusiųjų ir jaunimo neformaliojo ugdymo skyriaus Menų studijos moterų kūrybinių darbų ir Laimos Laiševcevienės personalinės parodos; Irenos Rudzinskienės surinktos kraštotyrinės medžiagos paroda; Paroda **„Kurkime kartu“**; **„100 minučių po Radviliškio apylinkes“** (Fotografų ekspedicijos akimirų fotografijų paroda); **„Trijų išminčių atradimas“** (Gedimino Beržinio kūrybinių darbų paroda, skirta kūrėjo 60-mečiui).

G. Beržinio kūrybinių darbų paroda

Fotografijų autorė – L. Beržinytė-Gulbinienė

„Poezijos pavasaris 2018“; „Žmogus – tai yra kelias“ (Tėvo Stanislovo metams ir memorialinės lentos atidarymui); „Biblioterapija – tai dar viena galimybė“ (susitikimui su psichoterapeutu Olegu Lapinu, lektoriaus knygų, publikacijų paroda).

Parodos Kraštotyros skaitykloje: „Radviliškis Lietuvos valstybės šimtmetyje“; „Rašytojui, poetui Vincui Mykolaičiui-Putinui – 125“; „Lietuvių kalbos dienos Vasario 16 – Kovo 11“; „Optimizmo paieškos pesimizmo amžiuje“; „Jie įamžinti Radviliškio gatvių pavadinimuose“; „Lietuvos filosofui, eseistui Leonidui Donskiui – 56“; „Istorikui, rašytojui Simonui Daukantui – 225“; „Radviliškis – Lietuvos valstybės šimtmetyje“.

Informacinių leidinių skaitykloje veikusios parodos: „Šalis ta Lietuva vadinasi. Atkurta Lietuvos valstybei – 100“; „Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena“; „Vieną kartą gyveno...“;

Informacijos-kraštotyros skyriuje, ES lentynoje, – „Europos sąjungos nauji leidiniai“.

Parodos, 2018-ais veikusios Knygos muziejuje: „2018-ieji – Lietuvos skautų judėjimo metai“, „Senos knygos byloja“.

Skaitytojų aptarnavimo skyriuje paruoštos 35 knygų, publikacijų parodos, jose eksponuota 890 įvairių dokumentų.

„Kūrybos karalystės šviesa...“ (poetui, eseistui, literatūros kritikui, žurnalistui, kultūros veikėjui Vaidotui Dauniui – 60); „Yra nematoma jungtis tarp mūsų visų širdžių...“ (rašytojui, poetui, dramaturgui, vertėjui Vincui Mykolaičiui Putinui – 125); „Asmenybės, jų gyvenimas“ (biografijos, atsiminimai); „Semkimės stiprybės iš Valstybės praeities...“; „Žodį lietuviškai sergėkim...“ (Tarptautinei gimtosios kalbos dienai); „Skaitytojų pamėgtos...“ (naujausios, skaitomiausios lietuvių autorių knygos 2018 metais); „Branginkime savo Valstybę, Laisvę ir vieni kitus“ (Kovo 11-oji – Lietuvos Nepriklausomybės diena); „Tautiškumo ir žmoniškumo dermė“ (Mažosios Lietuvos dramaturgui, publicistui, filosofui, kultūros veikėjui Vydūnui – 150); „Optimizmo paieškos pesimizmo amžiuje...“ (Lietuvos filosofui, eseistui, pedagogui, visuomenės veikėjui ir politikui Leonidui Donskiui – 56“; „Menka, ką tu vien protu žymi – Būtį reikia minti širdimi...“ (poetui, eseistui, vertėjui, diplomatui Jurgiui Baltrušaičiui – 145); „KALBA – SPAUDA–KNYGA už šios garbios trijulės stovi Žmogus...“ (gegužės 7-oji – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena); „Vieną kartą gyveno...“ (birželio 1-oji – Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas); „Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui – 30“; „Kad tai daugiau nepasikartotų...“ (birželio 14-oji – Gedulo ir vilties diena); „Aviacijos istorija Lietuvoje“; „Dievui, Tėvynei,

Artimui“ (2018-ieji – Lietuvos skautų judėjimo metai); „**Sunkus tiesos kelias**“ (rugpjūčio 23-oji – Juodojo kaspino ir Baltijos kelio diena); „**Rugsėjo 1-oji – visų mūsų šventė**“; „Gyvenime, kaip mene, svarbiausia sakyti tiesą“ (rusų rašytojui, eseistui, dramaturgui, filosofui, Peterburgo MA garbės akademikui, grafui Levui Nikolajevičiui Tolstojui – 200); „**Mokytojai gyvena mokinių darbuose...**“ (spalio 5-oji – Tarptautinė mokytojų diena); „**Tautinio atgimimo pranašas**“ (Simonui Daukantui – 225); „**2018 metų knygos rinkimai**“; „**Lenkų ir lietuvių poetui, dramaturgui, publicistui, visuomenės veikėjui Adomui Mickevičiui – 220**“; „**Amžinoji būties problema: PRADŽIA–PABAIGA**“ (Vėlinių ir Mirusiųjų dienos); „**Rusų rašytojui, romanistui, novelistui, poetui, kritikui, dramaturgui, vertėjui Ivanui Sergejevičiui Turgenevui – 200**“; „**Mitai ir faktai**“ (Spaudos, žurnalų apžvalga); „**I duris beldžiasi šv. Kalėdos...**“; „**Tėvynė žiūri į tave. Kelkis! Tu jai reikalingas...**“ (rašytojui, poetui, publicistui, vertėjui, knygnešiui, laikraščio „Varpas“ redaktoriui Vincui Kudirkai – 160).

Parodos Vaikų literatūros skyriuje:

„**Čia gyvena jausmai**“ (Vaižganto progimnazijos 5–8 klasių moksleivių darbai mokytoja S. Zakienė); „**Šimtmečio medis**“ (V. Kudirkos progimnazijos 7 klasės mokinių darbų paroda, mokytoja D. Šipulskienė); „**Mes – šimtmečio vaikai**“ (1 / d „Eglutė“ ugdytinių darbeliai); „**Mes – Lietuvos vaikai**“ (Radviliškio rajono ikimokyklinių įstaigų ugdytinių piešinių paroda); „**Tulpė Lietuvai**“ (V. Kudirkos progimnazijos 1 klasės darbų paroda, mokytoja V. Čižikienė); „**Etnokultūrinė kelionė metų ratu**“ (1/d „Žvaigždutė“ ugdytinių darbeliai, auklėtoja V. Balčiūnaitė); „**Lietuvių skaičiuočių pynė**“ (Tarptautinė priešmokyklinio ugdymo grupių auklėtinių ir pradinių klasių dailės konkurso laureatų kūrybinių darbų paroda); „**Veidrodeli, pasakyk...**“ (V. Kudirkos progimnazijos NVŠ grupės „Jaunieji dizaineriai“ kūrybinių darbų paroda, mokytoja R. Valčiukienė); Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos informacinių paslaugų ir Vaikų literatūros skyriaus vedėjos Jolantos Gudeikytės kolekcinį lėlių paroda pagal knygų personažus; „**Mes mylim Lietuvą**“ (1/d „Žvaigždutė“ Lapiukų grupės ugdytinių piešinių paroda, vadovė B. Pocienė ir V. Balčiūnaitė); „**Tautodailės simbolika šiuolaikinėmis grafikos ir tapybos priemonėmis**“ (mokinių, dirbančių su NVŠ programa, mokytoja G. Stugienė). Valužių šeimos fotografijų paroda; Radviliškio miesto Dailės mokyklos Kalėdinių darbų paroda; Pagal NVŠ programą dirbančių vaikų darbų paroda, mokytoja R. Martysienė; „**Vieną kartą gyveno...**“ (konferencijų salėje)

Parodos Vaikų literatūros skyriaus Žaislotekos Pasakų kambaryje: „**Aš – Lietuvos dalis**“ (V. Kudirkos progimnazijos „Giliukų“ ir „Riešutėlių“ grupių vaikų darbų paroda); „**Mandalų šalyje**“ (1/d „Žvaigždutė“ „Ančiukų“ grupės vaikų kūrybinių darbų paroda, auklėtojos N. Gulbinienė ir N. Červonikova paroda); „**Pradžiuginkime dar kartą**“ (1/d „Eglutė“ „Ežiukų“ grupės ir jų tėvelių darbų paroda, auklėtoja Ž. Mickūnienė); Vaižganto progimnazijos priešmokyklinio ugdymo grupės „Drugeliai“ vaikų darbų iš ritinio paroda, mokytoja J. Pocevičiūtė; „**Gimtinės spalvos**“ (Gražinos pagrindinės mokyklos 1b klasės mokinių darbų paroda, mokytoja R. Šimkuvienė); „**Knygų herojai – pelės ir peliukai**“ (Knygų parodą papuošė Žaislotekos bičiulės Ž. Jomantienės pasiūti peliukai); „**Atėję iš knygų**“ (Raseinių M. Martinaičio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus vedėjos kolekcinį lėlių paroda); „**Spalvoti saulės ratilai**“ (Gražinos pagrindinės mokyklos 1a klasės moksleivio Nojaus Morkūno autorinių darbų paroda); „**Apšerkšniję mūsų žiemos**“ (1/d „Eglutė“ „Bitučių“ grupės vaikų ir jų tėvelių darbų paroda);

paroda, auklėtojos D. Žurauskaitė ir R. Rudzītė).

5.3. Renginiai Viešosios bibliotekos filialuose

Per 2018 metus kaimo bibliotekose suorganizuota 715 renginių, iš jų – 282 parodos.

2018-aisiais trijuose Viešosios bibliotekos filialuose buvo minimos įkūrimo metinės. Jubiliejinės šventės savo bendruomenėms surengė Skėmių, Pašušvio, Vainiūnų filialai. Atnaujinti Kairėnų, Šiaulėnų, Tyrulių filialai. Vėriškių filialas persikėlė į naujas suremontuotas patalpas.

Pašušvio bibliotekos 70-mečio renginys sukvietė gausų būrį svečių: atvyko Radviliškio rajono savivaldybės meras A. Čeponas, Pašušvio Visų Šventųjų parapijos klebonas D. Grigalius, Grinkiškio seniūnė G. Bložienė, buvusi Radviliškio Viešosios bibliotekos direktorė A. Januševičienė, buvusios Pašušvio bibliotekos darbuotojos ir kiti. Susirinkusiuosius savo dainomis džiugino Pramogų ir šokių salės kolektyvas „Sarva“.

Vainiūnų biblioteka, minėdama 70-ies metų sukaktį, surengė šventę „Biblioteka – tai žmogaus dvasinių vertybių lobynas“.

Skėmių biblioteka pakvietė savo skaitytojus ir visą kaimo bendruomenę į jubiliejinę bibliotekos 70 metų šventinį vakarą „Biblioteka metų vingiuose“.

Pašušvio bibliotekai – 70

Skėmių bibliotekai – 70

Vainiūnų bibliotekai – 70

Vėriškių biblioteka persikėlė į naujas, gražiai suremontuotas patalpas, kuriose kadaise buvo įsikūręs lopšelis-darželis. Atnaujintos bibliotekos atidarymo šventės metu simbolinę juostą perkirpo

Radviliškio rajono savivaldybės meras A. Čepononis, Šeduvos seniūnas J. Pranys ir Viešosios bibliotekos direktorė V. Šukaitienė. Naujas bibliotekos patalpas pašventino Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios klebonas V. Kazaitis. Dabar Vėriškių kaimo gyventojai galės džiaugtis naujomis, šviesiomis ir gražiomis bibliotekos patalpomis.

Neatpažįstamai pasikeitė ir Šiaulėnų kaimo biblioteka. Atidarymo šventėje kiekvieną svečią linksmi pasitiko miestelio kapela „Šušvė“ ir Šiaulėnų filialo bibliotekininkė A. Petrylienė. Šventėje dalyvavęs Radviliškio rajono meras A. Čepononis džiaugėsi kardinaliais pokyčiais Šiaulėnų bibliotekoje ir dėkojo visai darbui organizavusiai komandai už produktyvų ir spartų remonto darbų vykdymą. Susirinkusiuosius linksmo Šiaulėnų miestelio moterų ansamblis.

Atnaujinto Šiaulėnų filialo šventėje

Kairėnų bibliotekininkė G. Jurevičienė visus pakvietė į šventinę popietę „Bibliotekos durys atviros tau“, kurios metu buvo iškilmingai perkirpta simbolinė juosta, skelbianti oficialų atnaujintos bibliotekos atidarymą.

Vainiūnų bibliotekos jubiliejiniais metais surengta daug renginių, kaip ir kasmet čia buvo minima Laisvės gynėjų diena. Sausio 12-osios rytą degančių žvakučių liepsnelės languose bylojo, kad Vainiūnų biblioteka prisijungė prie pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“. Bibliotekoje vyko popietė Laisvės gynėjų atminimui, specialiai šiai akcijai vaikai piešė piešinius, buvo kuriami stendai.

Šeduvos bibliotekoje vyko popietė „Patalpinkime savo širdyje brangų žodį – Lietuva“, valstybės šimtmečiui paminėti. Bibliotekininkė Regina Juknienė perskaitė B. Brazdžionio eilėraštį „Lietuvos vardas“. Buvusi istorijos mokytoja Elena Bičkauskienė trumpai pristatė Lietuvos istorijos pagrindinius faktus, visą valstybingumo raidą. Po istorinės apžvalgos mokytoja parengė viktoriną apie Lietuvą.

Buvusi istorijos mokytoja Elena Bičkauskienė

Sausio 25 d. Šeduvos miesto bibliotekoje vyko poeto Petro Valantino poezijos knygos „Ilgesys parves namo“ pristatymas. Šeduvos gimnazijos mokytoja Jūratė Petraitienė parengė šios knygos recenziją. Knygelė yra nedidelės apimties, joje publikuojami 33 eilėraščiai, kurių tematika įvairi: jaučiama pagarba gimtinei, aprašomi tolimos praeities prisiminimai, žmogaus būties prasmė.

Šeduvos miesto bibliotekoje vyko poeto Petro Valantino poezijos knygos pristatymas

Vasario 1 d. Sidabravo filiale prasidėjo skaitymo dienos „Prie istorijos prisilietus“. Į pirmąją popietę „Gimiau po Lietuvos medžiais“ buvo pakviesti visi Sidabravo bendruomenės skaitytojai. Tą dieną Sidabravo gimnazijos darbų mokytoja Dijana Masiliūnienė su savo auklėtiniais bibliotekos langus išpuošė karpiniais.

Sidabravo filialo bibliotekininkė Nijolė Snockienė, kalbėdama apie valstybės jubiliejų, kvietė

aktyviau rodyti dėmesį ir pagarbą savo tautiečiams. Atliepiant šiuos žodžius popietės metu buvo skaitoma knyga „Nupinsiu Lietuvai vainiką“.

Skaitymo dienos Sidabravo bibliotekoje

Pavartyčių kaimo bibliotekoje vyko renginys „Ar gerbiame savo kraštą ir jo praeitį?“, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Į renginį buvo pakviestas Daugyvenės kultūros istorijos muziejaus-draustinio vyriausiasis fondų saugotojas, ekskursijų gidas Sigitas Senulis.

Šaukote pristatyta čia gimusios ir augusios kraštiečių poetės Ritos Dambrauskaitės (1949-2017) eilėraščių knyga „Kaip debesų ėjimas“. Renginį vedė poetės vyras žurnalistas, aktorius, režisierius iliuzionistas Alvidas Jancevičius, dalyvavo aktorė, skaitovė Gražina Urbonaitė, buvusi Ritos anglų kalbos mokytoja ir auklėtoja Gražvyda Toleikienė bei sūnus fotografas, operatorius, ornitologas Mantas Jancevičius. Renginyje nestokota pasakojimų apie rašytojos įdomų ir turiningą gyvenimą. Buvo rodomas filmas apie amžinybėn išėjusią poetę, fragmentai iš knygos pristatymo Rašytojų klube, kur apie rašytoją kalbėjo Vidmantė Jasukaitytė, eiles skaitė aktorius Rolandas Kazlas, o aktorius Giedrius Arbačiauskas atliko dainą, sukurtą iš poetės eilių. Visi didžiavosi, kad Šaukoto kraštas užaugino tokią talentingą ir kūrybingą moterį.

Kovo 20-oji – Pasaulinė žemės diena, lygiadienis astronominio pavasario pradžia, Tarptautinė laimės diena. Šią dieną Šeduvos bibliotekoje vyko popietė „Tiltas tarp žmogaus ir gamtos“, į kurią susirinko gausus būrys šeduvių. Renginio viešnia – geografe, meteorologė, fizinių mokslų daktarė, meteorologijos mokslų populiarintoja Audronė Galvonaitė.

*Šeduvos bibliotekininkė R. Juknienė
su metereologe A. Galvonaite*

Sidabravo bibliotekoje paminėta Knygnešio diena „Ateisiu su tavim ir su Lietuva“. Renginyje buvo akcentuojama knygnešio sąvoka, kuri gyva ir šiandien. Tik dabar knygnešiai neša knygas bei kitus spaudinius negalintiems ateiti į biblioteką. Sidabravo bibliotekoje šis darbas ypač svarbus ir gerbiamas. Čia bibliotekininkė Nijolė Snockienė pastebi, kad kaimuose didžiąją dalį gyventojų sudaro vyresnio amžiaus žmonės ir visi jie dar nori skaityti. Pati bibliotekininkė aplanko negalinčius ateiti į šią veiklą noriai įsitraukia vaikai, bendruomenė turi savo aktyvią skaitytoją ir tuo pačiu knygnešę Reginą Puidokienę, kuri aplanko Vilaikių kaimo senuosius gyventojus.

Knygnešio dienos dalyviai bibliotekoje buvo pakviesti į virtualią kelionę – apsilankyti Ustronėje, Juozo Tumo-Vaižganto ir knygnešių muziejuje. Ši kelionė visiems labai patiko, todėl bendruomenės nariai nusprendė, esant galimybei, kartu iš tikrųjų nuvykti į šį muziejų.

Alksniupių kaimo bibliotekoje vyko popietė-diskusija „Dainų pynė Lietuvai iš praeities į dabartį“, skirtą Lietuvos šimtmečiui. Šioje popietėje dalyvavo stilizuoto folkloro grupė iš Šiaulių „Rasgauda“. Grupės vadovė Rima Šereivienė pristatė savo suburtą moterų ansamblį. Moterys buvo pasipuošusios stilizuotais tautiniais rūbais. Kolektyvo atliekamos dainos propaguoja šiuolaikinę liaudies kultūrą. Skambėjo dainos skirtos Lietuvai, Šiaulių miestui. Popietės metu vyko ir diskusija apie mūsų tautiškumo likimą ir jo suvokimą, jaunimo požiūrį į savo kultūrą Lietuvoje.

Alksniupių bibliotekininkė Almina Šereivienė sakė, kad pindami šimtmečio dainų pynę Lietuvai į ją turime įpinti savo dainas, savo mintis, savo tikėjimą ateitimi, tik tada mes išliksime ir gyvensime prasmingai.

Tyrulių bibliotekoje vyko popietė „Po giminės medžiu“. Į biblioteką rinkosi miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojai. Visi skubėjo į susitikimą su kraštiečiu rašytoja Virginija Galinauskaite-Mačiuliene. Dauguma susirinkusiųjų – pagyvenę žmonės, kuriems svarbus savas kraštas, jo šaknys.

Rašytoja pristatė savo parašytą knygą „Po giminės medžiu“, papasakojo, kas gyveno šioje gyvenvietėje, kol Tyruliai kūrėsi, prisiminė, jog pradinė mokykla buvo Polekėlėje, ten pat gyventojai lankė ir bažnyčią. V. Galinauskaitei-Mačiulienei dėkojo Tyrulių seniūnas Rimantas Liukumas, Tyrulių bendruomenės moterys. Rašytoja bibliotekai, o ir visiems norėjusiems padovanojo po knygą.

Šeduvos miesto bibliotekoje vyko susitikimas su Arvydu Juozaičiu, jo knygos „Tėvynės tuštėjimo metas“ sutiktuvis. Knyga buvo rašoma 17 metų t.y. nuo 2000 iki 2017. Joje sudėtos mintys apie skaudžius Lietuvai esminius dalykus: emigracija, ypač jaunosios kartos, ekonomika, švietimas ir t.t. Autorius mielai bendravo su šeduviais, atsakė į jų pateiktus klausimus.. A. Juozaitis yra parašęs daugiau kaip 20 knygų, o jo pjesės statomos Lietuvos teatrų scenose.

Parodos filialuose

Viešosios bibliotekos filialai įvairias parodas rengia nuolat, bibliotekos fondų lentynos, skirtos parodoms, niekada nebūna tuščios. Kartais pritrūksta erdvės eksponatams, kai savo darbais nori pasidžiaugti krašto žmonės.

Pavartyčių kaimo bibliotekoje atidaryta Juozo Gvazdausko medžio drožinių paroda, kurioje eksponuojamas 31 jo darbas. Apsilankę bibliotekoje galėjo išvysti nedideles skulptūras tautine, kaimo ir religine tematika, Užgavėnių kaukes, namų apyvokos ir buities pagražinimui skirtus daiktus, 5 lazdas, 7 medžio raižinių paveikslus. Nors dėl ribotų erdvių bibliotekoje pristatoma tik nedidelė autoriaus darbų dalis, tačiau ir to pakanka, norint pažinti auksinių rankų meistrą, ir įvertinti jo gebėjimą prakalbinti medį.

Pavartyčių kaimo bibliotekoje atidaryta Juozo Gvazdausko medžio drožinių paroda

Pavartyčių bibliotekoje veikė kraštiečių Vaidos Gabenytės-Zacharevičienės siuvinėjimo kryželiu darbų paroda „Atgyjantys paveikslai“. Eksponuota 17 darbų. Autorės siuvinėti paveikslai – lyg tapybos drobės su šešėliais. Darbuose vyrauja šiltos spalvos, paveikslų tema – gėlės, gamtos vaizdai.

Pakalniškių bibliotekoje savo fotografijų parodą surengė Diana Špakauskienė. Moteris labai mėgsta keliauti, yra puiki kulinarė. Grožis, gamta ir fotografija – jos didžiausias pomėgis. Labiausiai mėgsta fotografuoti gamtos vaizdus, augalus, medžius, gėles.

Palonų bibliotekoje paroda „Prikelti antram gyvenimui“. Tai medžio drožėjo bei keramikos darbų puoselėtojo Aleksandro Filipavičiaus ir Šiaulėnų Marcelino Šikšnio gimnazijos mokytojos Birutės Banienės darbai iš molio bei medžio.

5.4. Akcijos, iniciatyvos

2018 metais surengta daug gražių akcijų ir kitų iniciatyvų.

Gegužės 7-ąją, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Radviliškio viešoji biblioteka

surengė tradicinę akciją „Sustabdyta minutė – knygai“. Šiemet ji buvo skirta iškilaus šviesuolio, kraštiečio, Tėvo Stanislovo atminimui. Akcija tądien vyko visame rajone. Prie jos prisijungė rajono švietimo bei kultūros įstaigos, kaimo bendruomenės.

Tradicine akcija „Sustabdyta minutė – knygai“ siekiama priminti ir įrodyti knygos, skaitymo svarbą ir jaunuolio, ir vyresniosios kartos žmogaus gyvenime, skatinama tam visada surasti laiko.

Akimirkos iš tradicinės akcijos „Sustabdyta minutė knygai“

2018 m. pilietinė iniciatyva „Atmintis gyva, nes liudija“ Lietuvoje vyko jau vienuoliką kartą. Prie šios akcijos prisijungė ir Radviliškio rajono kultūros, švietimo įstaigos, institucijos ir organizacijos.

Pasitinkant Valstybės atkūrimo šimtmetį, „Ačiū“ kampanijos atvirlaiškiai pasklido po visą šalį. Gyventojai buvo kviečiami prisiminti, kad Lietuvą kūrė ir tebekuria visi Lietuvos žmonės, tiek gyvenantys Lietuvoje, tiek užsienyje, ir padėkoti kuriant Lietuvos sėkmės istoriją. Prie šios iniciatyvos prisijungė ir padėkos „Ačiū“ atvirlaiškius siuntė Radviliškio viešosios bibliotekos darbuotojai.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Radviliškio viešoji biblioteka visus kvietė prisijungti prie iniciatyvos „Tautos istorijoje išliekantys radviliškiečiai“ ir padėti išrinkti per šį laikotarpį labiausiai savo veikla nusipelnčius Radviliškio krašto žmones.

Buvo kviečiamos rajono seniūnijos, įstaigos, bendrovės, gyventojai, jų visuomeniniai susivienijimai, organizacijos, judėjimai prisiminti, įvertinti ir pasiūlyti įvairiose sferose labiausiai nusipelnusias, iškiliausias Radviliškio krašto asmenybes, kurios galėtų būti įamžintos Atminties sienoje Radviliškio miesto centrinėje aikštėje.

2018 m. pirmą kartą įsijungta į LR Kultūros ministerijos organizuojamą Kultūros edukacijos savaitę „Menų dūzgės“.

Viso rajono bendruomenę pakvietė dalyvauti Gerumo akcijoje onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams „Spalvotas pavasaris“.

Viešoji biblioteka prisijungė prie Kultūros paso programos 1–4 klasių mokiniams „Kamšibai – interaktyvus pasakų sekimo būdas“.

6. VARTOTOJŲ VAIKŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų vaikų skaičius

	2017 m.	2018 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriaus vartotojai	1 917	1 968	+ 51
Iš jų – vaikai iki 14 metų	1 080	1 097	+ 17
Miesto filiale iš viso vaikų iki 14 metų	179	168	- 11
Kaimo filialuose iš viso vaikų iki 14 metų	1 472	1 361	- 111
Iš viso vaikų iki 14 m. SVB	2 731	2 626	- 105

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus lentelės dalyje pateikiami visi vartotojai, kuriuos aptarnauja šis skyrius. 2018 metais Skyriuje buvo aptarnauti 871 vyresni vaikai ir suaugę žmonės.

2018 metų darbo su vaikais pagrindinės kryptys – vartotojų vaikų telkimas, skaitymo skatinimas, vaikų informacinių įgūdžių tobulinimas ir kūrybinio laisvalaikio organizavimas. Darbe su mažaisiais bibliotekos lankytojais buvo ieškoma naujovių, užmegzti ryšiai su kitomis institucijomis, su kuriomis buvo vykdomi projektai. Bendradarbiauta su Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi, parapijos bažnyčia, nepilnamečių reikalų inspekcija, rajono Švietimo skyriumi, miesto mokyklomis, vaikų globos namais, lopšeliais-darželiais, neįgaliųjų draugija, dienos užimtumo centru, kaimų bendruomenėmis.

Buvo sulaukta ekskursantų iš rajono mokyklų, Šiaulių globos namų „Šaltinis“, Šiaulių logopedinės mokyklos, kolegijų iš Baltarusijos, Pakruojo Rozalimo pagrindinės mokyklos, Joniškio Saulės gimnazijos moksleivių.

Vykdyta keletą edukacinių programų: „Pasakos atgyja“, „Po knygų šalį“, „Pasaką skaitau, pasaką piešiu“, „Kamishibai – interaktyvus pasakų sekimo būdas“.

Nuolat bendrauta su vaikų globos namais „Nykštukas“, švenčių dienomis apsilankyta pas juos. Vaikų globos namų auklėtiniai pastoviai dalyvauja bibliotekos renginiuose, pastaroji rengia specialias ekskursijas jiems.

Glaudūs ryšiai sieja su lopšeliu-darželiu „Eglutė“. Darželio bendruomenė yra pagrindinis

kasmetinės Šeimos šventės, tradicinės skaitytojų į Biblioteką įrašymo šventės dalyvis.

Vaikų literatūros skyriaus teatras „Boružėlė“ rengia pasirodymus bibliotekoje, dažnai vyksta ir į darželius, kaimo filialus.

Didelę teigiamą įtaką daro Vaikų literatūros skyriaus Žaislotekos veikla. Bendraujama su pačių mažiausių skaitytojų tėveliais, kurie dar vaikiškuose vežimėliuose savo vaikučius atsiveža į biblioteką. Knygą populiarinama lėlių teatro, žaislų pagalba. Veikia Žaislotekos vaikų teatriukas „Mažieji Boružiukai“.

Vaikų apsilankymų skaičius

	2017 m.	2018 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriuje iš viso	30105	25 488	- 4 617
Vaikų iki 14 m.	27 000	1 6802	- 10 198
Miesto filiale	5 703	5 975	+ 272
Kaimo filialuose	55 822	45 858	- 9 964
Iš viso SVB vaikų iki 14 m.	88 525	68 635	- 19 890

Vaikų iki 14 m. lankomumo rodiklis

	2017 m.	2018 m.
Viešojoje bibliotekoje	25, 0	15, 3
Miesto filiale	31, 9	35, 6
Kaimo filialuose	37, 9	33, 7
Iš viso SVB	32, 4	26,1

Sumažėjusio vaikų lankymosi priežastys kaime: vaikai prarado susidomėjimą kompiuteriais, koks buvo 2017 ar 2016 metais. Vaikai dažnai lankosi bibliotekose, tačiau juos labiau domina įvairios technologijos, o mūsų bibliotekose nėra tiek naujoviškos įrangos, kad būtų galima kryptingai sudominti vaikus. Bibliotekos įvairiais būdais skatina vaikus skaityti ar bent jau lankytis bibliotekos renginiuose. Kai kuriuose filialuose vaikų padaugėjo dėl aktyvesnio bendradarbiavimo

su kaimo bendruomene, ten esančiomis mokyklomis ar darželiais, vaikus masina atnaujintos gražios bibliotekų patalpos.

Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriaus rodiklių sumažėjimui įtakos turėjo emigracija, taip pat Jaunimo mokyklos uždarymas, iš kurios buvo sulaukiama daug lankytojų.

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius tęsė projektą „Nauja veikla bibliotekoje“ – japonų stalo teatras „Kamišibai“. Zonoje „Be suaugusiųjų“ skaitytojai rasdavo vietą pabūti, paskaityti, pažaisiti įvairių stalo žaidimų. Su „Kamišibai“ programa lankytasi Klaipėdoje, Kuršėnuose, Radviliškio rajono Pociūnėlių kaime.

Organizuota 105 ekskursijos moksleiviams. Atsiliepta į bet kokią vaikų iniciatyvą – rengtos įvairios jų darbų parodos. Daug naudos davė betarpiškas bendravimas su skaitytojais ir jų tėvais. Užsakyta nemažai vaikiškų žurnalų, Žaislotekai žurnalas mamoms, kuri galima skaityti vietoje, belaukiant, kol jų vaikučiai pažais.

Vyko tęstinis „Vabaliukų“ projektas mažiausiems vaikučiams.

Iš viso išduota dokumentų skaitytojams vaikams

	2017 m.	2018 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriuje iš viso	49 793	44 346	- 5 447
Miesto filiale	3 777	3 233	- 544
Kaimo filialuose	34 274	29 462	- 4 812
Iš viso SVB	87 844	77 041	- 10 803

Išduoties vaikams sumažėjimo rodiklį lėmė ryškus vaikų apsilankymų mažėjimas. Tam įtakos turėjo emigracija, Jaunimo mokyklos uždarymas, iš kurios būdavo labai didelis lankytojų skaičius.

Skaitomumas

	2017 m.	2018 m.
Viešojoje bibliotekoje	26,0	22, 5
Miesto filiale	21, 1	19, 2

	2017 m.	2018 m.
Kaimo filialuose	23, 3	21, 6
Iš viso SVB	24, 6	29, 3

6.1. Renginiai vaikams

	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai
VB Vaikų lit. skyriuje	121	31	59	31
Iš jų – Žaislotekoje	98	27	59	12
Miesto filiale	26	2	18	6
Kaimo filialuose	337	77	166	94
Iš viso SVB	484	110	243	131

Vaikų renginių lankytojų skaičius Vaikų literatūros skyriuje – 4 996 (Žaislotekoje – 1 337). Ekskursijų – 105 (Žaislotekoje – 62).

Viešosios bibliotekos renginiai vaikams

Iš viso 2018 m. Viešojoje bibliotekoje buvo organizuotas 121 renginys vaikams. Šiuose renginiuose buvo 4 996 bibliotekos lankytojai.

Birželio 1-ąją Viešojoje bibliotekoje vyko išskirtinis renginys – Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“, kuris rajone surengtas pirmą kartą. Jame pačių pasirinktas pasakas porino beveik dvi dešimtys pasakorių iš Radviliškio, Akmenės, Mažeikių, o taip pat Baltarusijos ir Latvijos.

Renginio viešnia – tautosakininkė, etologė Gražina Kadžytė, kuri susirinkusiesiems skaitė paskaitą „Tūkstantmetės žmonijos patirties lobynai pasakose ir jų perteikimo aktualizavimas modernioje aplinkoje“ bei solidarizuodamasi su čempionato dalyviais pasekė pasaką „Saulės vaduotojas“, užrašytą Jurgio Dovydaičio. Renginį vedė Šiaulių dramos teatro aktorius, trupės vadovas Vladas Baranauskas. Dalyviai rungėsi vaikų ir suaugusiųjų grupėse. Čempionato metu bibliotekoje skambėjo ne tik pasakorių sekamos pasakos, veikė knygų mugė, skyriuose tądien buvo pristatomos pasakų knygos suaugusiems, vaikams, kritinė literatūra. Komisija, kuriai vadovavo E. Kadžytė, apsisprendė išrinkti vieną geriausią pasakų sekėją. Juo tapo Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazijos trečiokas Bronius Juzukonis (mokytoja L. Laiševcevienė), pasekęs rusų liaudies pasaką „Pagrandukas“. Vertinama buvo pasakoriaus kontaktas su auditorija, artistiškas, balso tembras, raiškumas, kalbos vaizdingumas ir net apranga.

Anot čempionato sumanytojos, bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkės Jolantos Kvedarienės, šiuo projektu norėta atgaivinti senąsias lietuviškas tradicijas, pagerbti geriausius

pasakų sekėjus, į renginį pakviesti įvairių kartų žmonės, mokančius ir galinčius populiarinti šį pasakojamąjį žanrą.

Radviliškio viešojoje bibliotekoje pirmą kartą vyko Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“. Geriausias pasakų sekėjas – Bronius Juzukonis.

Balandžio 4 d., paminint tarptautinę Vaikų knygos dieną, surengta popietė „Po knygų pasaulį“. Renginys vyko kartu su vaikų globos namų „Nykštukas“ auklėtiniais. Buvo skaitomas latvių rašytojos Inesės Zandere tekstas-kreipimasis į pasaulio vaikų knygų gerbėjus. Apžiūrėtas dailininko Reinio Petersono tai dienai sukurtas plakatas, susipažinta su latvių rašytojų kūryba.

„Atėję iš knygų...“ balandžio 18 d. rytmetį Viešojoje bibliotekoje svečiavosi Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus vedėja Jolanta Gudeikytė, kuri pristatė savo lėlių-literatūrinių personažų kolekciją, kurią renka beveik 15 metų. Kai kurios lėlės į kolekciją atkeliavo iš užsienio, kitos įgytos Lietuvoje. Susirinkusieji klausėsi viešnios pasakojimų, atpažino knygų ir pasakų personažus: Trolius Mumius, Puokius, Pepę Ilgakojinę, Šreką, Karlsoną, Mikę Pūkuotuką, Bitę Mają, Nykštuką Nilsą ir žąsiną Martyną, Bremeno muzikantus, o taip pat dar ir naujuosius knygų „Ledynmetis“, „Smurfai“, „Vombliai“ herojus.

Renginio metu vaikai apžiūrėjo knygų personažus-lėles, žavėjosi kalbančiais ir dainuojančiais personažais. Po to vaikai klausėsi viešnios sekamos pasakos „Bjaurusis ančiukas“.

Gražinos pagrindinės mokyklos priešmokyklinio ugdymo vaikai ir mokytojos kartu su bibliotekos viešnia J. Gudeikyte

Balandžio 23 d. Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu surengtas kompleksinis renginys „Knyga – mano bičiulė“. Pristatyta populiariausios 2017 metų knygos vaikams ir paaugliams. Į svečius atvyko garsus Lietuvoje knygos personažas Kakė Makė – Radviliškio kultūros centro teatro studija, vadovaujama R. Atkočiūnienės.

Su Kake Make ir Netvarkos nykštuku

Birželio 19–22 d. vaikų vasaros užimtumo stovykla „Draugystės stovykla“ subūrė 3 bibliotekų: Radviliškio viešosios bibliotekos, Šeduvos bei Tyrulių bibliotekų jaunuosius skaitytojus. Iš viso stovyklavo 51 vaikas.

Pirmoji stovyklos diena Radviliškio viešosios bibliotekos stovyklautojams prasidėjo konferencijų salėje, kur juos pasveikino bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė. Skelbdama oficialų stovyklos atidarymą, knygų namų vadovė mažiesiems linkėjo susirasti naujų draugų, patirti daug gerų emocijų ir puikiai praleisti laiką.

Vėliau stovyklos dalyviai žaidė susipažinimo žaidimą, išsirinko savo grupės vadovę,

išsidalino stovyklautojų korteles, išklausė instruktažą apie saugų elgesį gamtoje ir visi drauge išvyko į Tyrulius, kur apžiūrėjo tenykštę atnaujintą biblioteką, Žaisloteką, susitiko su draugais – Šeduvos ir Tyrulių bibliotekų stovyklautojais. Po to visi keliavo į Tyrulių pelkę, kur susipažino su laukine gamta – Tyrulių botaniniu-zoologiniu draustiniu, stebėjo ten gyvenančius paukščius ir žvėrelius. Pabuvoję viename apžvalgos bokštelyje, vaikai pėsčiomis keliavo iki kito. Tą dieną mažieji bibliotekų bičiuliai nukeliavo 11 km.

Ne mažiau įdomios ir turiningai organizuotos buvo ir kitos stovyklos dienos. Vaikai vyko į Joniškį, lankėsi Krepšinio muziejuje, apžiūrėjo Jono Avyžiaus viešąją biblioteką. Šeduvos stovyklautojai lankėsi Raudondvaryje, ten esančiame žirgyne. Juos pasitiko trenerė, kuri papasakojo visokių įdomybių apie žirgus, norintys galėjo pajodinėti.

Trečioji diena radviliškiečiams prasidėjo ekskursija į mieste veikiančią įmonę „Fasma“, kur jos vadovas supažindino vaikus su čia gaminama produkcija – įvairių rūšių kruopomis, trapučiais, košėmis. Bibliotekoje stovyklautojų laukė Radviliškio rajono visuomenės sveikatos biuro specialistai, kurie vaikus supažindino su asmens higiena, aiškino apie ligas, kaip jų išvengti. Susitikimo pabaigoje buvo įteikti rankų plovimo dienoraščiai ir atminimo dovanėlės.

Paskutiniąją stovyklos dieną, birželio 22-ąją, trijų bibliotekų stovyklautojai susibūrė Radviliškio viešojoje bibliotekoje, kur jų laukė susitikimas su žurnalo „Laimiukas“ atstovais. „Draugystės“ stovykla baigėsi, tačiau nuostabūs įspūdžiai liks ilgam.

Stovyklautojai lankėsi Joniškio Krepšinio muziejuje

Tyrulių apžvalgos bokštelyje

Radviliškio viešosios bibliotekos, Tyrulių ir Šeduvos bibliotekų stovyklos dalyviai

„Vasaros kompanijoje – pasaka“ – taip vadinosi Vaikų literatūros skyriaus organizuoti garsiniai knygų skaitymai. Pirmieji skaitymai vyko birželio 14 d. prie Radviliškio miesto simbolio – garvežio. Bibliotekininkės kartu su vaikais skaitė ištrauką „Ledadienis“ iš Vytauto V. Landsbergio knygos „Tinginių pasakos“. Po to vaikai ieškojo ledų medžio – „ledmedžio“. Tokį stebuklingą medį jie rado šalia Radviliškio traukinių stoties. Pasivažiinę ledais, bibliotekos mažieji bičiuliai piešė piešinius, kuriuos nešė į parduotuvę „Grūstė“, kuri buvo paskelbusi piešinių konkursą „Smaližių šalyje“. Vaikai tikėjosi laimėti dėžę ledų, kad skaitydami knygas vėl visi kartu galėtų jais mėgautis.

Priešpaskutinę vasaros dieną viešojoje bibliotekoje vyko būsimųjų pirmokų palydėtuvių į mokyklą šventė „Su knyga – į mokyklą“. Tai tradicinis renginys, kurio metu kasmet bibliotekos darbuotojos sukviečia mažuosius bibliotekos bičiulius linksmi praleisti laiką ir taip juos išlydi į mokyklą. Vaikų literatūros skyriaus vedėja Nijolė Pakštienė pasveikino būsimus pirmokus ir jų tėvelius ir kvietė vaikus išmokus skaityti ir toliau būti aktyviais bibliotekos skaitytojais. Po šventinių sveikinimų būsimiems pirmokams buvo išdalinti kelialapiai į mokyklą, o kad nauji mokslo metai prasidėtų su dar didesne šypsena ir gera nuotaika, pas vaikučius atkeliavo studija „Linksmasis lagaminas“, kuris kvietė persikelti į Havajus, mokytis havajietiško šokių, patirti įvairių nuotykių. Būsimi pirmokai linksmi ir patenkinti išsiskirstė namo.

*Viešojoje bibliotekoje vyko būsimųjų pirmokų šventė
„Su knyga – į mokyklą“*

Spalio 12 d. viešojoje bibliotekoje viešėjo Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos moksleivis Redas Olšauskas, kuris pristatė savo eilėraščių knygą „Jeigu aš matyčiau“. Išleisti šią knygą buvo didžiulė neregio berniuko svajonė, kuri pagaliau išsipildė. R. Olšauskas – mokinys, turintis specialiųjų poreikių, o jo kuriamos eilės – tai pirmieji bandymai, kupini vaikiškų troškimų ir dėkingumo.

Renginio metu buvo parodytas Leono Karaliūno ir Ričardo Norkaus sukurtas filmas „Iš tamsos į šviesą“. Šiame filme pasakojama apie Redo gyvenimą, dideles artimųjų pastangas berniuką

išgydyti, iki šiol neprarastą viltį ir tikėjimą medicinos mokslo pažanga iki sėkmingos adaptacijos „Saulės“ pagrindinėje mokykloje, kuri jau 10 metų jį supa nuoširdūs ir visada pasirengę padėti klasės draugai bei mokytojai.

Neįprastai vyko šių metų Šiaurės šalių literatūros savaitė (anksčiau – Šiaurės šalių bibliotekų savaitė). Tai yra Šiaurės šalių asociacijų „Norden“ federacijos kuruojamas projektas, propaguojantis skaitymą, Šiaurės šalių literatūrą, švietimo idealus Šiaurėje bei kaimyniniuose regionuose.

Tamsiausiu metų laiku uždegėme žvakes ir skaitėme knygą. Tai yra pagrindinė Šiaurės šalių literatūros savaitės idėja. Pagrindiniai skaitymai „Auštant“ (skaitymai vaikams) vyko bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje. Savaitės ašimi tapo metų temai „Šiaurės herojai“ skirtos knygos. Vaižganto progimnazijos 4 klasės moksleiviai skaitė švedų Eliaso ir Agnes Vahlundų knygą vaikams „Superherojų vadovas“. Vaikai įdėmiai klausėsi vieni kitų skaitymų, o bibliotekininkės buvo paruošusios domino kaukes, prie kurių vaikai klijavę kitus Šiaurės šalių rašytojų knygų herojus: Pepę, Karlsoną ir kt.

„Sensoriniai skaitymai“ – tai Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos edukacinė programa vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimų. Sensorinių skaitymų metu, naudojant sensorines priemones, žaidimus, įvairias užduotis, vaikai įtraukiami į istoriją, turtinamas jų žodynas, skatinamas kūrybiškumas. Šių edukacijų esmė – pasitelkiant pojūčius (regą, klausą, lytėjimą, uoslę ar skonį) perteikti pasakojamą istoriją taip, kad vaikas gebėtų ją, jei ir ne visiškai, tai bent jau dalinai suprasti. „Sensoriniai skaitymai“ buvo vedami pagal knygas: Adamo ir Charlottės Guillainų „Makaronai sniego žmogui“, Knisterio „Draugystė su piene“, Tomo Fletcherio „Atsargiai! Monstriukas knygoje“, Nados Kovaliovos „Meškis ir žąsis“, Annos Lennos „Spalvų monstriukas, Ciaros Flood „Įkylūs triušiai“. Šioje edukacijoje dalyvavo Gražinos pagrindinės mokyklos keturios lavinamosios ir keturios pradinės klasės.

Vaikų literatūros skyrius įgyvendino Kultūros paso programą „Kamišibai – interaktyvus pasakų sekimo būdas“. Pasirodymai įvyko: Vinco Kudirkos progimnazijos Aukštelkų skyriaus moksleiviams, Panevėžio rajono Pajstrio Juozo Zikaro gimnazijos dviems pradinėms klasėms, Radviliškio Vaižganto progimnazijos trimis pradinėms klasėms, Klaipėdos Prano Mašiotų progimnazijos keturioms pradinėms klasėms. Kamišibai – vaizdinė pasakų pasakojimo forma, jungianti rankomis pieštą vaizdą ir gyvą pasakojimą. Žodelis „kami“ reiškia popierių, o „šibai“ – dramą. Pasakotojas turi turėti istorijos iliustraciją, deda juos į Kamishibai stalo širmą ir pasakoja, keisdamas paveikslėlius. Pasakoja, žiūrėdamas žiūrovams į akis. Pasaka ar istorija turi turėti savo moralą – todėl po kiekvieno pasakojimo yra aptariama, apie ką buvo šis pasakojimas, ko jis moko.

Vaikų literatūros skyrius yra paruošęs pasakojimus pagal šias knygas: C. Fries „Atsikrausto kiaušė“, C. Flood „Įkylūs triušiai“, Maironio „Jūratė ir Kastytis“, L. Žutautės „Kakė Makė ir dantukų fejė“, lietuvių liaudies pasaka „Ropė“. Kaip vaizdinė priemonė naudojama planšetė, į kurią sukurta J. Kvedarienės ugdytinių piešta pasaka: Raudonkepūraitė. Po užsiėmimų išdalunami Jaunojo pasakų pasakatoriaus Kamišibai pažymėjimai.

Radviliškio viešojoje bibliotekoje prasidėjo Kultūros paso programos užsiėmimai

Renginiai vaikams kaimo bibliotekose

Kaimo bei miesto filialuose 2018 m. buvo organizuotas 363 renginiai vaikams, iš jų 100 – parodų.

2018-aisiais bibliotekos daug renginių paskyrė LR Seimo paskelbtiems teminiams metams, bibliotekų jubiliejams, įsijungė į akcijas, iniciatyvas.

Vasario mėn. Pociūnėlių bibliotekoje surengta viktorina „100 klausimų apie Lietuvą“. Varžėsi keturios komandos: trys vaikų ir viena suaugusiųjų. Vaikų komandos – tai Pociūnėlių pagrindinės mokyklos mokiniai, lankantys „Raiškiojo skaitymo“ ir „Jaunųjų kūrėjų“ būrelius. Kiekvienai komandai teko atsakyti į dvidešimt penkis klausimus apie Lietuvą. Viktorina „100 klausimų apie Lietuvą“ – tai puiki proga praplėsti žinias apie gimtąją šalį, pažiūrėti, kuo ji ypatinga, kuo mes visi galime didžiuotis.

Raudondvario bibliotekoje vyko dailiojo skaitymo popietė „Dovana Lietuvai“, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. Į popietę susirinko pradinių ir vyresnių klasių mokiniai iš Šeduvos gimnazijos ir Pakalniškių pagrindinės mokyklos, Raudondvario bibliotekos skaitytojai, Raudondvario kultūros centro atstovai. Renginyje buvo deklamuojamos ir skaitomos eilės apie Lietuvą, tėvynę. Skambėjo J. Marcinkevičiaus, S. Gedos, M. Kudarauskaitės, J. Degutytės, A. Puišytės, V. Baltrėno, A. Snukiškytės-Ališauskienės eilės. Šia proga Raudondvario bibliotekoje veikė spaudinių paroda „Širdim rašau aš vardą Lietuvos“.

Vasario 10 d. Pakalniškių kaimo bibliotekoje virė kūrybinis darbas. Vyko popietė „Šimtas širdelių Lietuvai“. Čia susirinkę mažieji skaitytojai karpė iš spalvoto popieriaus širdeles, kuriomis vėliau apklijavo Lietuvos žemėlapiu formos maketą. Visi vaikai buvo užimti, bibliotekoje buvo linksma ir triukšminga. Susirinkusiems į popietę vaikams bibliotekininkė Ramutė Smailienė trumpai papasakojo apie Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, kalbėjo apie tėvynę, gimtinę, apie tai, kad tie žodžiai pirmiausia ir prasideda nuo gimtųjų namų.

Popietės „Šimtas širdelių Lietuvai“ dalyviai

Kovo mėn. Pakalniškių bibliotekoje įvyko literatūrinė popietė „Pagauk skaitymo malonumą“. Joje dalyvavo Pakalniškių pagrindinės mokyklos 1 ir 4 klasių mokiniai su mokytoja Ramune Malatokiene. Susirinkusiems vaikams trumpai papasakota apie Tarptautinę vaikų knygos dieną, kuri kasmet nuo 1967 m. švenčiama balandžio 2-ąją, Hanso Kristiano Anderseno gimimo dieną. Bibliotekininkė aiškino, kad šia proga yra kuriamas kreipimasis į skaitytojus, ir plakatas, kurį kasmet kuria vis kitos šalies atstovai. Šiais metais plakatą ir kreipimąsi tarptautinei vaikų knygos dienai kūrė Latvijos atstovai. Tekstą rašė I. Zandere, žymi latvių knygų vaikams ir paaugliams autorė, o plakatą kūrė jaunas dailininkas R. Petersonas. Abu yra H. K. Anderseno premijos nominantai. Galiausiai ir patiems vaikams buvo pasiūlyta sukurti pasaką bei ją iliustruoti. Visi iliustruoti popieriaus lapai buvo surišti į vieną knygelę „Velykų margučiai“.

Kovo 6 d. Alksniupių ir Šeduvos ketvirtokai dalyvavo popietėje „Aš Lietuvą lipdau po gabalėlį“. Jau tapo tradicija, kad Šeduvos miesto ir Alksniupių kaimo bibliotekos kartu organizuoja bendrus renginius.

Vaikams reikėjo užpildyti Lietuvos kontūrą, kuris buvo patiestas ant grindų. Viena komanda turėjo kūrybiškai apipavidalinti Lietuvos pajūrį su jo parkais ir muziejais, antra komanda turėjo pastatyti Kauną su jo pilimis, upėmis, o trečia komanda – įsivaizduoti Vilnių su jo lankytinomis vietomis. Vaikai labai aktyviai ir išradingai ėmėsi kūrybinės veiklos: piešė, lipdė, kirpo ir klijavo. Lietuvos kontūro apipavidalinimui panaudojo ir žaislus, įvairias figūrėles. Visoms komandoms darbas pavyko puikiai. Vaikai Šeduvos bibliotekoje ne tik smagiai praleido popietę, susirado naujų draugų, bet ir pasitikrino savo žinias apie Lietuvą.

Itin daug renginių buvo organizuota Beinoravos kaimo bibliotekoje. Šios bibliotekos išskirtinis bruožas – iniciatyvumas, nuolatinis siekis telkti ir patraukliai užimti įvairaus amžiaus aplinkinius gyventojus.

Kadangi 2018-ieji Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metai, ta proga daugelis įstaigų, organizacijų, grupių ar pavienių asmenų stengėsi ką nors padovanoti savo gimtinei, Beinoravos bibliotekos jaunieji bičiuliai vieningai nusprendė, kad geriausia dovana Lietuvai – padarytas geras darbas. Beinoraviškiai dalyvavo Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato organizuotame konkurse „100 gerų darbų“.

Balandžio 6 d. būrys jaunųjų Beinoravos bibliotekos lankytojų, lydimi bibliotekininkės, vyko į Šiaulių gyvūnų globos namus. Vaikai džiaugėsi galėdami prisidėti prie sergančio šunelio Lašelio

gydymo. Šunelio gydymui buvo paskirti vaikų ir nuolatinų Beinoravos bibliotekos rėmėjų paaugoti pinigėliai.

Dalyviai gerus savo darbus filmavo ir fotografavo, o visi kūriniai įkelti į Šiaulių policijos bendruomenės pareigūnų feisbuką. Iš visų dalyvių buvo išrinkti 6 patys populiariausi vaizdo klipai ir nuotraukos, kurių autoriai apdovanoti prizais ir padėkomis. Tarp jų buvo ir Beinoravos bibliotekos jaunųjų bičiulių nufilmuotas ir nufotografuotas šis geras darbas.

Beinoravos bibliotekos jaunieji bičiuliai aplankė Šiaulių gyvūnų globos namus

Balandžio 13-tos vakarą Beinoravos bibliotekoje vyko teminis paauglių pižamų vakarėlis „Šimtmečio paauglys – patriotas!“. Šis Beinoravos jaunimo pamėgtas renginys jau trečius metus iš eilės organizuojamas nuolatinės bibliotekos rėmėjos, kraštiečių, sportininkės Vaivos Kurpytės. Kadangi vakaro tema „Šimtmečio paauglys – patriotas!“, tai visi žaidimai, žaisti tą naktį, atliekamos užduotys ir žiūrėti kino filmai buvo susiję su Lietuva, jos istorija, simbolika, geografine padėtimi, įžymiais žmonėmis, miestais ir gamta.

Su paaugliais teminiame vakarėlyje Beinoravos bibliotekoje dalyvavo ir buvęs Krašto apsaugos savanoris Mantas Kriščiūnas, kuris padėjo organizuoti renginį, bendravo su jaunimu, papasakojo apie patirtį tarnaujant Krašto apsaugos pajėgose.

Beinoravos jaunimo pamėgtas renginys

Beinoravos bibliotekos ir kultūros namų kiemelyje klegėjo per šešiasdešimt vaikų ir paauglių. Jie susirinko į tradicinę šventę „Dienos svajonės pildosi“, kurią šiais metais bibliotekos ir kultūros namų darbuotojai. Prie renginio organizavimo aktyviai prisidėjo ir dvi jaunos savanorės, bibliotekos bičiulės Vaida Janeliūnaitė ir Darija Bazaraitė.

Šventė „Dienos svajonės pildosi“ – tai vienas iš labiausiai vaikų pamėgtų ir laukiamų renginių, kuris organizuojamas jau ketvirti metai iš eilės. Tai diena kupina tik gerų emocijų, kai vaikai būna visiškai nevaržomi, daug šypsosi, bendrauja, juokiasi ir žaidžia.

Liepos 16–20 d. Vainiūnų kaimo biblioteka kartu su Pakiršinio vaikų dienos centru organizavo bendrą renginį, skirtą skaitymo puoselėjimui. „Skaitymas – štai geriausias mokymasis. Sekti didžio žmogaus mintis – visų įdomiausias mokslas“, – rašė A. Puškinas. Įprasminant šio didžio žmogaus mintis, Vainiūnų bibliotekoje buvo paskelbta Skaitymo savaitė.

Pirmąją dieną skaitymai vyko Vaikų dienos centro kieme, kuris įsikūręs Pakiršinio mokykloje-darželyje. Jaukiai po medžiu, ant žolės, vaikai klausė sekamos H. K. Anderseno pasakos „Coliukė“. Kitą dieną Vainiūnų bibliotekoje vaikai ant didelio popieriaus lapo piešė Coliukę. Dar kitą dieną skaitymai vyko Pakiršinio vaikų dienos centre, tik šį kartą nuostabią A. Milne'o pasaką „Mikė Pūkuotukas“ skaityti teko visiems – ir mažiems, ir dideliems... Ši skaitymo savaitė visus suartino – vaikai draugiškai bendravo, diskutavo bei pasisėmė žinių, mokėsi piešti.

Skaitymo savaitė Vainiūnų bibliotekoje

Pakalniškių biblioteka kasmet organizuoja garsinius skaitymus „Vasaros rytmetėliai su knyga“. Per visą vasarą, kiekvieną šeštadienį, Pakalniškių kaimo bibliotekos mažieji skaitytojai buvo kviečiami į garsinius skaitymus. Susibėgę šeštadieniais vaikai skaitydavo pasirinktus įvairius lietuvių poetų eilėraščius ir pamokančias pasakėles iš pasaulio pasakų rinktinės „Seku seku pasaką, vilkas rijo ašaką“. Pabaigę skaityti vaikai piešdavo, spalvindavo paveikslėlius, iš spalvoto popieriaus darydavo įvairius darbelius ir dalyvavo piešinių konkurse „Papuošk medaus dovaną“. O rugpjūčio mėnesį jau džiaugėsi gavę padėką už dalyvavimą konkurse iš Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės.

Pakalniškių jaunieji skaitytojai

Lapkričio 7 d. į susitikimą Sidabravo filialo bibliotekininkę Nijolę Snockienę ir pasakų senelę Zitą Nosavičienę pasikvietė patys mažiausieji, kurie jau ne kartą lankėsi bibliotekoje.

Nešinos pilnais krepšeliais pačių gražiausių pasakėlių, pas vaikučius atskubėjo bibliotekininkė ir pasakų senelė, kuri sekė pasaką žemaitiškai. Labiausiai mažuosius domino muzikinės knygelės, iš kurių buvo galima išgirsti paukštelių garsus, labai patiko vaikams pavaidinti su megztais pasakų personažais – lėlytėmis. Vaikams šios lėlytės labai įdomios, jie movėsi jas ant savo pirštelių ir bandė vaidinti.

Vaikai su pasakų senele Zita Nosavičiene ir auklėtoja Emilija Bieliūniene apžiūri naujausias knygeles

Baisogalos bibliotekoje vyko Helovino šventė „Raganų ir vaiduoklių puota“. Mažiausieji buvo pakviesti susipažinti su Otfrido Proislerio kūryba, klausėsi ištraukos iš knygos „Raganiukė“. Vyko ir gamybos dirbtuvėlės, vaikai spalvino Helovino tradicinius herojus, gamino vaiduoklių aprangą, visažistė Ieva vaikams darė vaiduokliškus makiažus. Šventės pabaigoje, skambant šiurpiai muzikai, bibliotekoje siautėjo raganos ir vaiduokliai.

Rugsėjo 13 d. Tyrulių skyriaus mokiniai su mokytoja Olga Batvenkova ir Tyrulių bibliotekos bibliotekininke Saule Remeikiene dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Knygos grafikos centro edukacinėje programoje „Vienas atspaudas“. Edukatorė, vyresnioji metodininkė Lolita Putramentiene vaikams pasakojo apie ekslibriso atsiradimą Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Senojo laikais. Vėlai dalyviai kūrė po vieną unikalų ekslibriso atspaudą monotipijos technika. Kurdami įgijo žinių ir gūdžių, kaip elgtis su dažais, įrankiais, susipažino, kas tai yra ekslibrisas.

*Edukacinės programos
„Vienas atspaudas“ dalyviai*

Spalio 29 d. Šniūraičių filiale buvo surengtos kūrybinės dirbtuvės vaikams. Bibliotekos lankytojai buvo supažindinti su kvilingo meno rūšimi. Bibliotekininkė Rūta Vilkaitė pamokė vaikus ypatingo kruopštumo ir kantrybės reikalaujančios kvilingo technikos. Vaikai noriai ėmėsi šio darbo – derino spalvas ir kūrė paveikslėlius iš popieriaus.

Šeduvos gimnazijoje vyko kūrybinės dirbtuvės. Moksleiviai kartu su Šiaulių televizijos žurnalistu, filmų kūrėju Gediminu Beržiniu mokėsi filmų kūrimo meno. Užsiėmimai buvo organizuoti įgyvendinant Šeduvos miesto bibliotekos projektą „Medijų galimybės ir grėsmės“. Į susitikimą moksleiviai atvyko atlikę namų užduotis – filmavo, kaip jaunimas leidžia laisvalaikį, po to kartu visi montavo pačių filmuotą medžiagą. Žurnalistas G. Beržinis moksleiviams negailėjo patarimų, kaip kūrybiškiau ir įdomiau atlikti šiuos darbus. Pasibaigus kūrybinėms dirbtuvėms, projekto dalyviai vyko į Šiaulių televiziją, kur iš arčiau susipažino su darbu televizijoje, stebėjo, kaip vyksta paruošiamieji filmavimo darbai. Ekskursijos metu moksleiviams buvo sudarytos galimybės skaityti žinias, išmėginti operatoriaus, režisieriaus bei žurnalisto darbą.

Tradiciniu renginiu tapo Šeimos savaitė Šeduvos bibliotekoje, kurios metu rengiamos įvairios veiklos vaikams ir suaugusiems. Šiais metais šios savaitės metu vyko stalo žaidimų vakarėliai – buvo žaidžiama šaškėmis ir šachmatais. Taip pat vyko užsiėmimai su tautodailininke Aurelija Norvaišiene, kuri pakvietė visus į edukacinę pamokėlę „Juostų pynimas“. Vaikai, sėdėdami tėveliams ant kelių, kartu pynė savo draugystės apyrankeles.

Šeimos savaitė Šeduvos bibliotekoje

Pavartyčių kaimo bibliotekoje birželio 28 d. vyko Šeduvos gimnazijos mokinės Urtės Jasiūnaitės, lankančios Radviliškio dailės mokyklą, tapybos darbų parodos „Spalvų gama – mano minčių pasaulyje“ pristatymas. Iš viso parodoje eksponuojama 16 mergaitės darbų. Urtės piešiniuose pasaulio realybė ir vaiko vaizduotė. Piešdama autorė naudojo tušą, guašą, aliejines kreideles.

7. NETRADICINĖS DARBO FORMOS

Rajono bibliotekų veikloje pasiteisino ir vis labiau įsitvirtina netradicinės darbo formos. Jas palankiai vertina skaitytojai, lankytojai, joms entuziazmo nestokoja ir patys bibliotekininkai.

7.1. Klubai

Rajono bibliotekose veikia 9 klubai: Tėviškėnų, Radviliškio VB literatų „Jonvabalis“, Radviliškio senjorų klubas „Beržė“, Šeduvos miesto filialo „Knygos mylėtojai“, Kairėnų filialo „Knygos mylėtojų-jogos“ būrelis, Šaukoto filialo „Gomerta“ ir mažųjų knygos mylėtojų klubas „Pelėdžiukai“, Viešosios bibliotekos lėlių teatras „Boružėlė“ ir vaikų teatriukas „Mažieji boružiukai“.

Viešoji biblioteka bendradarbiauja su Vilniaus radviliškėnų bendrija „Radvilija“ ir Kauno radviliškėnų bendrija, dalyvauja jų sambūriuose. Kraštiečiai ir šių bendrijų nariai geranoriškai prisideda prie bibliotekos leidžiamo kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“ rengimo.

Klubas „Jonvabalis“ jungia 18 rajono kūrėjų. Radviliškyje vyko respublikinis „Baltojo balandžio“ festivalis. Jis organizuojamas prieš metus laimėjusio kūrėjo rajone. 2017 m. šiame festivalyje konkursą laimėjo „Jonvabalio“ klubo narė Rita Japkevičienė, tad 2018 m. šventę teko rengti radviliškiečiams. Ritos Japkevičienės eilės pateko į 2018 metų Lietuvos kūrybinės raiškos asociacijos „Menų sodas“ šventinį almanachą „Kalėdinė giesmė“.

Klubas „Jonvabalis“ mielai dalyvauja Viešosios bibliotekos renginiuose, kartą į ketvirtį renkasi aptarti savo veiklą. Jie buvo bibliotekos įgyvendinamo projekto „Biblioterapija – tai dar viena galimybė...“ partneriais. Vyko į Šeduvos ir Baisogalos senelių globos namus, skaitė ten savo poeziją.

Didžiausias Viešosios bibliotekos klubas „Beržė“ savanoriškai susibūrė draugėn 2014 m. lapkričio mėnesį. Klubo įkūrėja – Stasė Žibienė. Nuo 2016 m. Trečiojo amžiaus universiteto

mokslo metų „Beržei“ vadovauja Janina Kaučikienė.

2018 m. buvo organizuota 5 ekskursijos, įvyko 41 renginys, parengtos 27 parodos, dalyvauta 13 Viešosios bibliotekos renginių.

2018 metais spaudoje, internetinėse svetainėse publikuoti 57 straipsniai apie klubo „Beržė“ veiklą, žmones.

Du kartus per mėnesį 15 senjorų renkasi Viešojoje bibliotekoje, Informacijos-kraštotyros skyriuje. Tai bendraminčiai, nors skirtingų profesijų, nevienodo išsilavinimo, net skirtingo amžiaus žmonės, tačiau norintieji tobulėti, eiti gėrio ir grožio keliu, išsilgę bendravimo. Prie arbatos puodelių klausomasi pranešimų apie įžymius žmones, rašytojus, jų kūrybą, diskutuojama, dalijamasi perskaitytų knygų įspūdžiais, į užsiėmimus kviečiami svečiai.

Klubo veiklai pajvairinti rengiamos išvykos. 2018 metais buvo organizuota 5 ekskursijos išvykos.

Knygos bičiulių ekskursija į Suvalkiją, Dzūkiją. Apsilankyta Kudirkos Naujamiestyje (Vincos Kudirkos vardo muziejus), Vilkaviškio rajone Alvite (S. Nėries gimtinė), Virbalyje (Biblioteka, Bendruomenės namai, prie Vištyčio ežero, Veisiejuose (Medžio drožėjų pleneras), Bertašiūnų vieniemyje, Balbieriškio atodangos apžvalgos aikštelėje, Prienų šile, Birštone, Prienų Justino Marcinkevičiaus bibliotekoje (rašytojo J. Marcinkevičiaus gimtinėje).

Išvyka į Trakus „Tautinės mažumos Lietuvoje“, kurios metu dalyvavo edukacinėje programoje Karaimai, totoriai, armėnai, ukrainiečiai, latviai, žydai, lenkai, čigonai, gruzinai, vokiečiai, rusai, kt. mažumos XX a. pradžioje. Kitos ekskursijos – „Šiauliai – muziejų miestas“, „Radviliškio paveldas“.

Klubo „Beržė“ narių išvykų akimirkos

Keletas itin įsimintinų renginių: „Rašytojui, poetui, dramaturgui, vertėjui Vincui Mykolaičiui-Putinui – 125“. Popietėje dalyvavo iš Vilniaus atvykę kraštiečiai, pašušvėnai: žurnalistė, sociologė, publikacijų, ekspedicijų dalyvė, viena iš sambūrio „Pašušvėnai“ sostinėje iniciatorių Vida Povilaitytė-Kazlauskienė ir to paties sambūrio prezidentas, nusipelnęs inžinierius architektas Edvardas Vytautas Beinortas. Jie pasidžiaugė aktyvia radviliškiečių literatūrine, leidybine ir kita veikla. Visi padainavo klubo dainą „Beržė“, sukurta narės Zenonos Zakienės. Klausytasi pranešimų apie V. Mykolaičio-Putino gyvenimo kelią. Senjorai tąkart klausėsi muzikos įrašų – dainų V. Mykolaičio-Putino žodžiais, apžiūrėjo išleistų jo kūrinių parodą.

Klubo „Beržė“ renginys, skirtas V. Mykolaičiui-Putinui

„Žodį lietuvišką sergėkim...“ – renginys drauge su Lizdeikos gimnazijos moksleiviais buvo skirtas Tarptautinei gimtosios kalbos dienai paminėti.

Visus sušildė Tarptautinės bibliotekininkų apkabinimo dienos proga senjorų surengta „Pyragų popietė“. Joje senjorai sveikino bibliotekos darbuotojus, visus kvietė pasivašinti arbata, kava, paragauti jų pačių keptų pyragų. Klubo narė Alfonsė Stripeikienė, puikiai išmananti odos apdirbimo technikas, bibliotekos darbuotojams padovanojo po rankų darbo odinį skirtuką knygai.

Ne mažiau svarbūs bei įdomūs ir kiti klubo „Beržė“ renginiai: „Senatvė – ne liga, o sportas – sveikata“, paskaita „Žymiausios Lietuvos šimtmečio moterys“, klubo narių susitikimas, skirtas Leonidui Donskiui. Parengtas išsamus pranešimas apie šį eruditą, profesorių, eseistą, istoriką, etnografą, dailės žinovą, literatą, dėstytoją, kalbų žinovą. Šiam renginiui buvo paruošta gausi spaudinių, knygų, straipsnių paroda, kuri informatyviai atspindėjo L. Donskio gyvenimą bei jo veiklą.

Vienas svarbesnių renginių buvo organizuotas susitikimas su Šeduvos globos namų gyventojais bei metų pabaigoje, gruodžio mėn., įvykęs renginys „Tėvynė žiūri į tave. Kelkis! Tu jai reikalingas...“ – rašytojui, poetui, Lietuvos valstybės himno autoriui, publicistui, vertėjui, knygnešui, laikraščio „Varpas“ redaktoriui Vincui Kudirkai – 160“. Renginio svečiai – V. Kudirkos moksleiviai.

Jau devintus metus Šaukoto kaimo bibliotekoje veikia knygos mylėtojų klubas „Gomerta“. Klubo nariai aktyviai dalyvavo bibliotekos organizuojamuose renginiuose, veiklą pajvairino išvykomis. Šiais metais jie dalyvavo socialinėje gerumo akcijoje „Spalvotas pavasaris“, kurioje reikėjo numegzti kepurėtas onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams. Aktyviai įsijungė į akciją „Vasara su knyga 2018“ ir akcijos dalyvė iš Šaukoto tapo viena iš 10 pagrindinių prizų laimėtojų.

Šeštus metus Šaukoto bibliotekoje veikia „Pelėdžiukų“ klubas, kuris jungia mažuosius knygos mylėtojus. Klubo nariai bibliotekoje renkasi kartą per mėnesį. Klubo vaikučiai mielai dalyvauja įvairiuose konkursuose, viktorinose, skaitymuose. Jiems pirmiesiems pristatomos naujai gautos knygutės. Šaukoto bibliotekoje įrengta Žaisloteka, kurią lanko aplinkinių kaimų ir Šaukoto miestelio vaikai. Žaislotekoje organizuojamos dėlionių varžybos, įvairūs žaidimai, konkursai ir kt.

Šeduvos bibliotekoje veikiantis „Knygos mylėtojų klubas“ gyvuoja jau devynioliktus metus. Šiemet klubas pasipildė 2 nariais. Tai energingi, smalsūs žmonės, kurie dalyvauja įvairiuose bibliotekos renginiuose, padeda jiems pasiruošti.

Kairėnų bibliotekoje veikiantis klubas „Entuziastai“ savo veiklą papildė sveikos gyvensenos propagavimu ir persivadino „Knygos mylėtojų-jogos“ būrelis. Čia moterys ne tik sportuoja, medituoja, bet ir rengia valandėles apie sveiką gyvenseną, mitybą, kviečia sveikatinimo veikla užsiimančius lektorius. Kartais susirenka aptarti naujas knygas. Mėgiamos išvykos, kartu su bendruomene buvo atlankytas Birštonas, pabuvota Lietuvos balso finaliniame filmavime, lankytasi Pakruojo dvare.

Viešosios bibliotekos lėlių teatro „Boružėlė“ veikloje dalyvavo Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos Vilija Budraitienė, Nijolė Pakštienė, Audronė Sinušaitė ir Jolanta Šilinskienė. Visada geranoriškai talkino ir Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė. Teatrinį lėlių pagalbą Pasakų kambaryje pristatytos Vaikų literatūros skyriuje naujai gautos knygos. Ekskursijų lankytojams parodytas Genovaitės Lukšaitės vaidinimas-miniatiūra „Peliukų nuotyčiai bibliotekoje“ ir tos pačios autorės miniatiūra „Žvėreliai apie skaitymo naudą“, „Kiškis liuksinėtojas“. Parodyta tos pačios autorės premjera miniatiūra „Šiukšlino peliukai uoliai“.

Bendras pasirodymų skaičius 2018 metais – 20. Žiūrovų skaičius – 649.

„Boružėlės“ teatras su spektakliukais keliavo po Radviliškio miesto mokyklas bei vaikų lopšėlius-darželius.

Balandžio mėn. 17 d. lankytasi Šeduvos miesto bibliotekoje, kur tenykščiams skaitytojams po „Vaikiškos knygos šventės“ renginio parodė miniatiūrą „Žvėreliai apie skaitymo naudą“.

Gegužės mėn. 15 d. bibliotekoje įvyko tradicine tapusi Vaikų literatūros skyriaus ir Vinco Kudirkos progimnazijos priešmokyklinio ugdymo grupių „Giliukai“ ir „Riešutėliai“ šventė, skirta tarptautinei Šeimos dienai – „Diena, kuri kviečia ir jungia“. Jos dalyviai visus metus augino savo skaitymo medį, kartu su tėveliais kūrė knygeles, kuriomis ir buvo papuoštas medis. „Boružėlės“ teatras vaikams padovanojo savo spektaklius.

Teatro pasirodymai džiugino atvykusius svečius iš Pakruojo rajono Rozalimo bibliotekos. „Boružėlė“ su vaidinimais vyko į Pociūnėlių kaimo biblioteką, kur vyko edukacinis renginys, skirtas gimtojo krašto pažinimui. Pociūnėlių Vaikų dienos centro ir tenykštės mokyklos moksleiviai turėjo galimybę pamatyti lėlių teatro vaidinimus.

Lapkričio 27 d. vyko bendras renginys kartu su socialiniais partneriais miesto Gražinos pagrindinės mokyklos bendruomene „Priešmokyklinukai – EKO vaikiukai“, skirtas Europos atliekų mažinimo savaitei. Dalyvavo ir V. Kudirkos pagrindinės mokyklos priešmokyklinio ugdymo vaikai, Gražinos pagrindinės mokyklos „EKO mokyklėlės“ būrelio nariai. Visiems jiems parodyta premjera – G. Lukšaitės sukurta miniatiūra „Šiukšlino peliukai uoliai“.

Lapkričio 28 d. lėlių teatras „Boružėlė“ buvo pakviestas į Raudondvarį. Čia vyko Raudondvario Vaikų dienos centro atidarymas.

Gruodžio 7 d. viešojoje bibliotekoje viešėjo Gražinos pagrindinės mokyklos visos dienos mokyklos (VDM) „Upeliukas“ vaikai kartu su socialine darbuotoja ir juos atlydėjusiomis mokytojomis. Jie dalyvavo viktorinoje apie Žaisloteką, žiūrėjo teatro miniatiūras „Peliukų nuotyčiai bibliotekoje“ ir „Žvėreliai apie skaitymo naudą“.

Per metus savo žiūrovus džiugino ir „Mažieji boružiukai“

Vasario 15 d. pažintinių susitikimų cikle „Pažink. Švęsk. Kurk“ vaikai skaitė šventinį montažą pagal rašytojos Ilonos Ežerinytės sukurta tekstą, skirtą valstybės atkūrimo 100-mečiui.

Gruodžio 19 d. Žaislotekoje vyko eglutės įžiebimo šventė. G. Lukšaitės sukurta kūrinį „Ankstyvas žiemos rytas“ susirinkusiems vaidino „Mažųjų boružiukų“ nariai.

Gruodžio 31 d. įvyko premjera pagal Kęstučio Navako kūrinį „Sūrio burtai“. Aktoriais buvo „Mažieji boružiukai“ vaikai.

Renginiai ir veikla Žaislotekose

Radviliškio rajono bibliotekose veikia 17 Žaislotekų. Vienos Žaislotekos įrengtos moderniai (Viešojoje bibliotekoje, Šiaulėnų, Šeduvos miesto, Tyrulių, Raudondvario, Beinoravos, Šaukoto filialuose), jose – patogūs, minkšti baldai, knygų lentynos, pritaikytos mažesniems lankytojams, yra pakankamai žaislų, įvairių žaidimų. Kitose bibliotekose veikia tik žaislų kampeliai. Jais vaikai taip pat noriai naudojasi, ten žaidžia, laukdami autobuso į namus, daug vaikų (ir mažesniųjų) iš asocialių šeimų čia mėgsta pabūti, pažaisiti. Visų žaislotekų poreikis akivaizdus: vaikai nori čia praleisti laiką žaisdami, piešdami, bendraudami.

Šiaulėnų filialo vaikai džiaugiasi pernai atnaujinta Žaisloteka bei ten esančių žaislų, žaidimų gausa. Per metus joje apsilankyta 479 kartus (2017 m. – 365 kartus).

2018 m. kovo 20 d. vyko Tyrulių filialo atnaujintos Žaislotekos atidarymas. Joje dabar nauji baldai, įrengtas puikus apšvietimas, daug naujų žaislų. Apšiltinus laukinę sieną, paklojus kiliminę dangą, čia žaidžiantiems vaikams tapo šilta ir jauku. Per metus Žaislotekoje žaidė 42 vaikai, apsilankė jie 919 kartų.

Tyrulių atnaujintoje Žaislotekoje

Šeduvos miesto bibliotekos įrengtoje Žaislotekoje lankosi 33 vaikai. Čia labai populiarūs tapo stalo žaidimai, šaškių, dėlionių varžytuvės. Apsilankyta joje 2 785 kartus.

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus Žaislotekos veikla

Per metus VB Žaislotekoje apsilankyta 8 318 kartus (2017 m. – 8 886), ekskursijų buvo 62 (2017 m. – 57), ekskursijų lankytojų – 1 110 (2017 m. – 1 049). Žaislotekos nuolatinių vartotojų – 694 (2017 – 752), iš jų ikimokyklinio amžiaus – 128, 1–4 klasių – 389, 5–8 klasių – 151, 9–10 klasių – 25, 11–12 klasių – 1. Vartotojų iš kitų skyrių – 68.

Renginių skaičius – 98 (2017 m. – 76), renginių lankytojų – 1 337 (2017m. – 3 042).

Iš viso organizuoti 98 renginiai, tarp jų – 62 ekskursijos, pasakų valandėlės – 59, darbelių popietės – 6, 27 didesni renginiai, 12 parodų.

Žaislotekos vartotojams skirta 21 darbo vieta. Kompiuterinių vietų Žaislotekos vartotojams nėra. Darbuotojų reikmėms skirti du kompiuteriai. Jais, esant reikalui, gali pasinaudoti ir mažųjų lankytojų tėveliai ar seneliai.

2018 metais tęsėsi Žaislotekos bendradarbiavimas su miesto lopšeliais-darželiais „Eglutė“, „Žvaigždutė“, „Kregždutė“, vaikų globos namais „Nykštukas“, Gražinos pagrindinės mokyklos priešmokyklinio ugdymo grupė (mokytoja Vera Jasinskaja) ir su tos pačios mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Aušrele Mackevičiene.

Žaislotekoje vyko renginių ciklas „Pažink. Švęsk. Kurk“. Pirmoji šio ciklo popietė „Lietuva šalia tavęs“, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui. Popietės metu Viešosios bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė vedė įdomią istorijos pamoką apie Lietuvos valstybės simbolį – vėliavą. Vaikai sužinojo apie istorinę, tautinę trispalvę ir Lietuvos Respublikos Prezidento vėliavas, jų istorines ištakas ir kas grėsė sovietmečiu už nepriklausomų Lietuvos valstybės simbolių demonstravimą.

*Viešosios bibliotekos Žaislotekos lankytojai
su mokytoja Ž. Jomantiene
pynė tautines apyrankes Lietuvos 100-mečio proga*

Kovo mėn. jau trečia kartą startavo Žaislotekos rėmėjos E. Vaišnienės finansuojamas „Vabaliukų“ projektas, skirtas mažiausiems 1-3 metų vaikams. Šiemet su mažaisiais lankytojais bendravo knygos personažas Kakė Makė (režisierė Rasa Atkočiūnienė).

Kartą ketvirtyje vyko pažintinių valandėlių ciklas „Šimtas knygų vaikams ir Lietuvai“ (pristatyta 100 reikšmingiausių knygų vaikams).

Žaislotekoje vyko naujo projekto „Kamischibai“ pristatymas. Šiuo pasakojimo metodu vaikučiams buvo sekamos pasakos, lankytasi ir miesto lopšeliuose-darželiuose. Su Kamischibai programa Bibliotekininkės vyko į Klaipėdą, Kuršėnus, į Pociūnėlių biblioteką.

Populiarūs tapo edukaciniai užsiėmimai: išvyka į miesto foto ateljė; į T. Raižienės kepyklėlę-arbatinę; žaislotekos bičiulė, mokytoja Žydra Jomantienė su vaikais kūrė tautines „Draugystės apyrankes“; Šiaulių Ragainės progimnazijos mokytoja S. Viluskienė mokė vaikus iš paprastų stiklainių pasigaminti originalias vazeles-žibintus, edukacinė programa „Pasakos atgyja“ ir kt.

Renginių ciklas „Vasaros kompanijoje – Pasaka“: ieškojome ledmedžio, žaislotekoje vyko agrastadienis, vyko saldi popietė „Saldi pasaka“ miesto parke prie knygų namelio 4 metų mergaitė deklamavo K. Kubilinsko eiliuotą pasaką „Agė melagė“; o „Kiškio pyragadienis“ vyko kultūros namų kiemelyje.

Spalio mėn. vyko susitikimas su Žagarės „Lėlių namų“ įkūrėja Aušra Petrauskiene. Ji yra

tautodailininkė, senojo žaislininkystės amato puoselėtoja, „Kaliausių fabrikėlio“ įkūrėja, taip pat ir Žagarės vyšnių festivalio kaliausių rekordo idėjos autorė.

Susitikimo dalyvius viešnia supažindino su jos širdžiai miela veikla: įvairiausių lėlių ir angelų gamyba, su tautiškais lėlėmis – Onyte ir Joneliu, kurios jau yra pabuvojusios daugelyje pasaulio šalių, o dabar keliauja po Lietuvos regioninius parkus, apie jas kuriami filmai, lėlės dažnai fotografuojamos.

„Pasaka po...skėčiu“ – taip vadinosi rytmetys l/d „Eglutė“ lauko pavėsinėje, kur bibliotekininkės „Smalsučių“ ir „Želmenėlių“ grupių vaikučiams sekė Gintarės Adomaitytės pasakas „Kap kap kap“, „Skėčiai“ bei internete aptiktą pasaką „Varliukas ir skėtis“. Pastarąją pasaką grupių vaikai suvaidino. Vaikučiai deklamavo eilėraščius apie skėtį, šoko ir dainavo su skėčiais.

Žaisloteka sulaukė savanorių merginų iš JAV lietuvių bendruomenės ir Lietuvos. Tris dienas čia savanoriavo, su vaikais žaidė ir bendravo Tauragės miesto gimnazistės.

Neįmanoma išvardinti ar išskirti žaislotekos organizuotus 98 renginius. Tai be galo nuotaikingi, svarbūs ar aktualūs tam laikmečiui. Pagerbti poetai, rašytojai, pažymėtos svarbios datos.

Štai keletą renginių pavadinimų: „Aš – Matutis“, skirtas poeto Anzelmo Matučio 95 metų jubiliejui; „Vaikų poetas – su vaiko širdimi“ – Martyno Vainilaičio 85-ajam gimtadieniui, literatūrinė valandėlė „Nesibaigianti vaikystės šalis“ buvo skirta poetei Janinai Degutytei ir jos kūrybai; valandėlė „Košę ragausim, sveiki ir linksmi būsim, skirta Pasaulinės košės dienai; „Savo kūryboje vaikus mokiau būti kultūringais“, skirta Mykolo Sluckio 90-osioms gimimo metinėms, aptarta poeto Kazio Binkio kūryba, klubo „Beržė“ narių surengta popietė „Lietuvių rašytojai, kūrę ir kuriantys vaikams“.

8. MOKAMOS PASLAUGOS

Mokamos paslaugos bibliotekoje:

- Skaitytojo pažymėjimo (plastikinio) ir jo dublikato išdavimas.
- Dokumentų kopijavimas, skenavimas ir spausdinimas.
- Spalvotas spausdinimas lazeriniu spausdintuvu.
- Spausdinimas juodai baltu rašaliniu spausdintuvu VB ir filialuose.
- Spalvotas spausdinimas rašaliniu spausdintuvu.
- Skenavimas.
- Duomenų įrašymas: CDR, CDRW, DVDR, DVDRW, FDD, kitose laikmenose.
- Įrišimo paslaugos.
- Laminavimas.
- Delspinigiai.
- Tarpbibliotekinio abonemento paslauga nemokama, skaitytojas moka už pašto paslaugas.
- Fakso paslaugos.
- Spausdinimas juodai baltu lazeriniu spausdintuvu.
- Konferencijų salės nuoma (su įranga ar be jos).

Mokamas paslaugas (kopijavimo) teikė ir filialai, kuriuose yra įsikūrę VIPT.

Už mokamas paslaugas iš viso gauta 7 500 €.

9. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

VB savo įvaizdžio formavimo svarbiausiomis sąlygomis laikė kokybišką, gyventojų poreikius atitinkančią, įvairiomis formomis organizuojamą veiklą, tinkamą vartotojų aptarnavimą, gerai sukomplektuotą, atsakingai tvarkomą ir kuo patogiau vartotojams prieinamą dokumentų fondą, bibliotekininko asmenybę, kompetenciją, bendravimą. Per metus siekėme kuo aukštesnės teikiamų paslaugų kokybės, rūpinomės aplinkos jaukumu, estetika, kompetentingu lankytojų ir skaitytojų aptarnavimu. Visa tai Radviliškio viešoji biblioteka nuolat stengiasi užtikrinti, kartu orientuodamasi ir į kitus laikmečio išryškinamus bei vartotojų įvairiomis apklausomis, pokalbiais įvardijamus veiksnius.

Biblioteka turi savo svetainę internete www.radviliskiobiblioteka.lt, kuri padeda informuoti visuomenę apie renginius, leidinius, pasiekimus, kitą veiklą, pranešti aktualiausią informaciją. Panašiais tikslais palaikomi ryšiai su krašto žiniasklaida: jos leidiniams rašomos publikacijos, jų atstovai kviečiami į renginius, supažindinami su bibliotekos naujovėmis. Tai pasakytina ne tik apie Viešąją biblioteką, bet ir beveik apie visus filialus.

Informacija apie Radviliškio viešosios bibliotekos bei jos filialų veiklą nuolatos teikiama Šiaulių apskrities Povilo Višinskio bibliotekos sukurtame žiniatinklyje <http://siauliuregionobibliotekos.blogspot.lt>, tai įgalina regiono bibliotekas bei gyventojus sužinoti apie Radviliškio rajono bibliotekų veiklą. Taip pat prisijungėme prie žiniatinklio www.3erdve.lt, kuris suteikia galimybę bendrauti su visos Lietuvos bibliotekomis.

Visus metus bedradarbiauta su žurnalo „Žiemgala“ redaktoriumi V. Didžpetriu. Jiems nusiųstas Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius 2019.

Gera vertinama VB leidybinė veikla, kuria, taip sėkmingai plėtojama, gali pasigirti reta šalies biblioteka. Ypač palankių atsiliepimų iš šalyje ir kitur gyvenančių kraštiečių, kitų skaitytojų sulaukiama dėl VB kartu su kraštiečiais visuomeniniais pagrindais leidžiamo kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“. VB taip pat reguliariai leidžia bibliotekininkams skirtą laikraštį „Mes“, kraštiečių knygas, lankstinukus, kita. Tai garsina šį kraštą, žmones ir jų darbus, tuo pačiu skleidžia žinią apie bibliotekas, naujas jų darbo formas, gerina jų įvaizdį ir patraukia, sudomina žmones.

Įvaizdžiui didelės reikšmės turi kokybiški, įvairūs, skirtingoms gyventojų kategorijoms pritaikyti renginiai, kurių per metus ypač pagausėjo. Radviliškio rajono savivaldybės ir visų gyventojų gerų įvertinimų sulaukė: išskirtinis Viešosios bibliotekos projektas „Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu“, kuris atliko pilietiškumo pamoką rajono bendruomenės nariams ir svečiams; Viešoji biblioteka, minėdama Juodojo kaspino ir Baltijos kelio dieną, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 30-metį, visus kvietė į improvizuotą lauko arbatinę; 2018 metais Radviliškio mieste vyko Europos žmonių festivalis, prie kurio organizavimo geranoriškai prisidėjo ir Viešoji biblioteka. Festivalio metu įgyvendintas išskirtinis fotografijų projektas „100 min. po Radviliškio apylinkes“ dar kartą radviliškiečiams bei festivalio svečiams priminė apie Lietuvos valstybės šimtmetį, apie svarbią mūsų šalies valstybingumo istoriją; Viešoji biblioteka atsiliepė į Pasaulio piliečių akademijos kvietimą dalyvauti tarptautiniame projekte „Global Education Goes Local“ ir sutiko organizuoti globaliojo švietimo veiklas.

Svarbus veiksnys – ryšiai su kitomis institucijomis, bendruomenėmis, su kolegomis. Viešoji biblioteka nuolat dalykiškai bendrauja su Savivaldybe, tokiu būdu paskleidžia žinias apie save, savo veiklą, naujienas ir susižino viso krašto aktualijas. Palaikomi ryšiai su kitomis įstaigomis, plėtojamas bendradarbiavimas su bendruomenėmis. Gražūs tarpusavio ryšiai palaikomi su Radviliškio rajono neįgaliųjų draugijos nariais. Viešoji biblioteka kasmet jiems suteikia galimybę salėje rengti ataskaitinius ar kitus susirinkimus.

Aktyviai su vietos bendruomenėmis bendradarbiauja filialai: kartu organizuoja tradicines šventes, muges, kitus renginius. Gražiai vyko Skėmių, Pašušvio ir Vainiūnų bibliotekų bendrai surengtos jų jubiliejų šventės. Bendruomenėms pristatyti atnaujinti, suremontuoti filialai: Tyrulių, Kairėnų, Šiaulėnų bei Vėriškių.

Įvaizdį gerina bibliotekoje ir jos filialuose rengiamos akcijos, tarp jų – ir tradicinės (skaitymo akcija „Sustabdyta minutė – knygai“), veikiantys klubai, skirti įvairioms lankytojų amžiaus grupėms.

9. 1. Viešosios bibliotekos Leidybos sektoriaus veikla

Leidybine veikla siekta pagrindinio tikslo: pasinaudojant bibliotekos turima leidybos teise ir galimybėmis, supažindinti visuomenę su krašto istorijos ir kultūros iškiliausiais įvykiais, asmenybėmis, tradicijomis, paveldu bei nūdienos savitumu, telkti, skatinti kultūriniam darbui kraštiečius, pristatyti jų darbus, kūrybą, padėti išsaugoti krašto istorijos bei kultūros vertybes, kaupti kraštotyrinę medžiagą, prisidėti ugdant meilę gimtinei, pasididžiavimą Radviliškio kraštu.

Tai įgyvendinant, išleisti kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“ 2018 m. nr. 1 (28) ir nr. 2 (29). Surasti autoriai, iliustracijos, suredaguoti ir parašyti straipsniai, santraukos išverstos į anglų kalbą, ištaisytos korektūros ir kt.

Pirmasis žurnalo numeris buvo skiriamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmečiui, antrasis – Kauno radviliškėnų bendrijai, Tėvo Stanislovo metams bei Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmečiui.

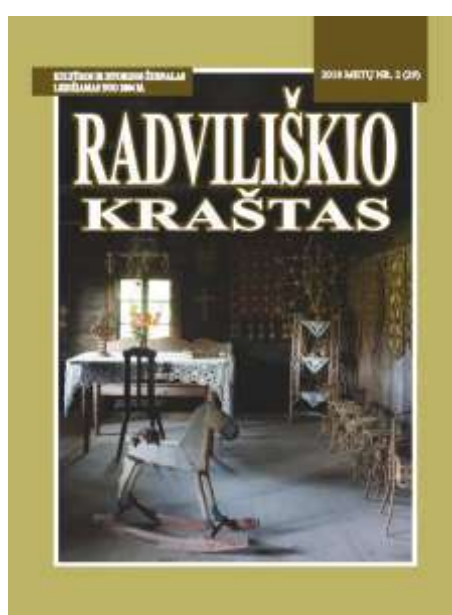
Išleisti Bibliotekininkų draugijos Radviliškio skyriaus laikraščio „Mes“ nr. 59 ir nr.60: surasti autoriai, iliustracijos, kompiuteriu surinkti ir spaudai parengti arba parašyti straipsniai, ištaisytos korektūros.

Parengti ir išleisti 2018 m. pirmą kartą Lietuvoje, Radviliškyje, vykusio Europos žmonių festivalio laikraščio penki numeriai.

Parengti ir redaguoti Viešosios bibliotekos ir filialų proginiai, projektiniai ir kiti lankstinukai.

Redaguoti Viešosios bibliotekos raštai, renginių scenarijai, jos ir filialų reklama, medžiaga bibliotekos svetainei ir spaudos leidiniams apie Viešosios bibliotekos ir jos filialų veiklą.

2018 m. Viešosios bibliotekos išleisti laikraščiai ir žurnalai:

9.2. Bibliotekos darbuotojų straipsniai

Rajono ir respublikos leidiniams („Tarp knygų“, „Šiaulių kraštas“, „Mūsų kraštas“, „Radviliškio naujienos“ ir kt.) VB ir jos filialų darbuotojai rašė ar pateikė informaciją bei fotonuotraukų apie Viešosios bibliotekos bei jos filialų veiklą. Informacija teikiama ir į internetinius puslapius.: www.radviliskionaujienos.lt, www.manoradviliskis.lt, www.aukštaitijosgidas.lt, <http://šiauliuregionobibliotekos.blogspot.com>.

Gegužės mėn. bibliotekoje lankėsi žurnalistas S. Pabedinskas, kuriam Informacijos-kraštotyros skyriaus darbuotojos Daiva Paulauskienė ir Rima Giedrienė pateikė informaciją apie kraštiečių, dvasininką, kapuciną Tėvą Stanislovą, taip pat išsakė savo nuomonę apie tai, kad svarbu

vienai Radviliškio miesto gatvei suteikti Tėvo Stanislovo vardą. Šis reportažas buvo parodytas per LRT televiziją, laidos *Laba diena, Lietuva* metu.

Rugsėjo 24 d. duotas interviu Šiaulių apskrities televizijos prodiuseriui, laidų kūrėjui Gediminui Beržiniui. Papasakota apie Radviliškio Viešosios bibliotekos knygos mylėtojų klubo „Beržė“ veiklas. Šis interviu buvo nufilmuotas ir parodytas Šiaulių televizijoje laidos *Radviliškis vakar, šiandien ir rytoj* metu.

	Viso	Bibliotekos darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai				Radijo, TV reportažai
		Iš viso	Respub. spaudoje	Viet. spaud.	Intern. šalt.	Iš viso	Respub. spaud.	Viet. spaud.	Internet šalt.	
SVB	868	798	6	197	595	70	-	21	49	2

10. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

2018 metais Informacijos-kraštotyros skyriaus pagrindiniai tikslai buvo užtikrinti vartotojų prieigą prie įvairių informacinių šaltinių, panaudojant tradicinius išteklius ir modernias technologijas. Populiarinti unikalų kraštotyros fondą, aktyviai vystyti kraštotyros veiklą, siekiant kuo platesnės kraštotyros informacijos sklaidos.

Skyrius vykdė užsibrėžtus pagrindinius uždavinius – formuoti informacinės, šakinės bei kraštotyros literatūros fondą. Aptarnauti mokymosi bei savišvietos tikslais besilankančius gyventojus. Populiarinti naujas technologijas, mokyti jomis naudotis, kurti skaitmeninį turinį. Organizuoti skaitymą skatinančias veiklas, bendradarbiaujant su senjorų – Knygos mylėtojų klubo „Beržė“ nariais. Rengti ir vykdyti projektus, padėsiančius viešinti ir populiarinti informacinę bei kraštotyros veiklą. Rinkti informaciją apie kultūros objektus, rūpintis jų sklaida, per edukacinius užsiėmimus, parodas, ekskursijas, konkursus.

Skyriaus vizija – patraukli ir patogi darbai, mokymuisi, savišvietai ir poilsiui Interneto, Informacinių leidinių ir Kraštotyros skaityklos, Knygos muziejus, Fonoteka ir aukšta aptarnavimo kultūra.

Ypatingas dėmesys buvo skirtas kraštotyrai, nes tai – veikla, suteikianti skyriui ir bibliotekai išskirtinį veidą, taip pat padedanti skleisti krašto istorijos ir kultūros paveldo vertybes, formuoti savo krašto išskirtinumą.

Kadangi 2018 m. buvo paskelbti ne tik Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais. Seimas taip pat juos paskelbė esant Sąjūdžio, Lietuvos skautų judėjimo, Simono Daukanto, Vydūno, Adolfo Ramanausko-Vanago, Tėvo Stanislovo, Lietuvos Globėjos, Trakų Dievo Motinos, paveikslo karūnavimo 300-ųjų metinių minėjimo, Lietuvos katalikų moterų sąjungos metais. Informacijos-kraštotyros skyriaus prioritetu buvo šių metų temų išskirtinumo atskleidimas per eksponuotas naujųjų ir senųjų leidinių parodas, edukacinius užsiėmimus su moksleiviais, popietes su Knygos mylėtojų klubo „Beržė“ nariais.

Informacijos-kraštotyros skyriuje jau ne pirmus metus vykdoma edukacinė veikla, kurios metu moksleiviai ne tik smagiai leidžia laiką, bet ir įgyja naudingos informacijos.

2018 m. buvo parengta 10 užsiėmimų, pagal edukacines programas – „Gimtojo krašto pažinimas“ ir „Šviečiantys piešiniai“. Jose dalyvavo Lizdeikos gimnazijos, V. Kudirkos pagrindinės

mokyklos moksleiviai, Radviliškio vaikų globos namų „Nykštukas“ vaikai, l/d „Žvaigždutė“ grupės „Lapiukai“ ir „Kiškučiai“.

Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu, bibliotekininkai kvietė savo bičiulius, lankytojus, skaitytojus į įvairiausių renginius, organizuojamus bibliotekose.

Viešojoje bibliotekoje vyko informacinė pamoka-ekskursija moksleiviams „Išmok, sužinok, pamėgink“. Jau tradicine tapusioje informacinėje pamokoje dalyvavo Vaižganto progimnazijos moksleiviai su mokytojais A. Kazlauskiene ir V. Pluku. Vaikų literatūros skyriaus vedėja N. Pakštienė ekskursijos dalyviams papasakojo apie atskirą Viešosios bibliotekos skyrių veiklą. Moksleiviai susipažino su bibliotekos prenumeruojamomis Lietuvos ir užsienio duomenų bazėmis, sužinojo, kaip ieškoti informacijos. Parodyta, kaip LIBIS programa knygos užsakomos, rezervuojamos, kaip pratęsiamas jų išdavimo laikas. Pristatytas interaktyvių paslaugų portalas www.ibiblioteka.lt. Moksleiviams pademonstruotas knygų išdavimo ir grąžinimo savitarnos aparatas.

Vyko Informacijos-kraštotyros skyriaus ir Vaikų literatūros skyriaus bendrai organizuoti užsiėmimai „Gimtojo krašto pažinimas“, kurie vyko Pociūnėlių bibliotekoje. Pociūnėlių pagrindinės mokyklos moksleiviams papasakota apie Radviliškio kraštą, jo žymius žmones, lankomiausias vietas, pristatyta leidinių apie Radviliškio kraštą paroda. Visus ypač sudomino viktorina „Išgirk, įsidėmėk, atsakyk“. Vaikai pažiūrėjo trumpus dokumentinius filmukus apie Radviliškį. Nustebino tai, kad vaikai domisi ir nemažai žino apie savo kraštą, ypač apie gimtuosius Pociūnėlius.

Antroje užsiėmimų dalyje moksleiviai turėjo galimybę paklausti iliustruotos L. Žutautės pasakos „Kakė Makė ir dantukų fejės puota“, kurią Kamishibai pasakų sekimo metodu sekė Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė Audronė Sinušaitė.

Didelio susidomėjimo sulaukė Europos dienos paminėjimas – „Su gimtadieniu, Europa“, kuris prasidėjo Lizdeikos gimnazijoje ten organizuotas „Europos egzaminas 2018“. Įvykdžius visas užduotis ir patikrinus moksleivių žinias, buvo išrinktas egzamino nugalėtojas, kuriuo tapo Rimvydas Katkevičius. 3d klasės moksleivis.

Tą pačią dieną Europos dienos minėjimas vyko ir Radviliškio viešosios bibliotekos Konferencijų salėje. Su Europos gimtadienio švente visus pasveikino Jaunimo Europos komandos narys radviliškietis Ugnius Sadauskas. Toliau apie aktualias šalies problemas kalbėti pakvietė lektorių, politologą, filosofijos doktorantą Vytautą Sinicą. Lizdeikos gimnazijos ir V. Kudirkos progimnazijos moksleiviai itin susidomėję klausėsi V. Sinicos paskaitos-diskusijos „Europos Sąjunga ir tiesos paieškos“.

Su Europos diena moksleivius ir bibliotekos bičiulius pasveikino Radviliškio viešosios bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė, kuri sakė, kad švėsdami Europos dieną, galime didžiuotis, jog esame europiečiai. Svečiams viešosios bibliotekos direktorė V. Šukaitienė nuoširdžiai padėkojo už gražų renginį ir įteikė padėkas.

Viešosios bibliotekos organizuotų šventinių renginių ciklą užbaigė gegužės 10 d. Radviliškio miesto aikštėje „Labaiteatras“ aktorių pasirodymas. Pasižiūrėti teatralizuotą spektaklį-koncertą „Aplink pasaulį 2“, skirtą Europos gimtadieniui, buvo pakviesti ikimokyklinių grupių ugdytiniai ir vyresniųjų klasių moksleiviai. Teatralizuoto koncerto-žaidimo metu mažieji keliautojai susipažino su pasaulio šalimis, tų šalių papročiais, išmoko dainų ir žaidimų. Šį nuotaikingą teatralizuotą pasirodymą stebėjo ir miesto gyventojai.

Kraštotyminių įrašų kūrimas

Iš rajono periodinių leidinių parengti ir nusiųsti į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką 1 616 bibliografiniai aprašai.

„Radviliškio kraštas“ – 701 įrašas

„Radviliškio naujienos“ – 819 įrašai

„Šiaulių kraštas“ – 96 įrašai.

Iš knygų parengti 52 bibliografiniai kraštotyminiai įrašai.

Iš viso parengti 1 668 įrašai.

10.1. LIBIS PĮ diegimas Elektroninių paslaugų duomenys

Radviliškio viešojoje bibliotekoje yra įdiegtos visos LIBIS posistemės, skirtos skaitytojų aptarnavimui.

Viešosios bibliotekos visi filialai dirba SAP posistemėje. Pasitarimų metu aptariamos iškilusios problemos, teikiamos konsultacijos darbuotojų grupėms ir individualiai. Supažindinama su LIBIS programos pakeitimais ir atnaujinimais.

2018 metais mokymuose filialų darbuotojos supažindintos su „LIBIS SAP: funkcijos ir galimybės“, LIBIS knygų ir straipsnių paieška“.

Skaitytojų aptarnavimo skyrius visas skaitytojų aptarnavimo operacijas atlieka SAP (Skaitytojų aptarnavimo posistemė) pagalba. Tai – dokumentų išdavimas, grąžinimas, pratęsimas, rezervavimas, užsakymas, kt.

2018 metais skaitytojams buvo teikiamos įvairios elektroninės paslaugos: dokumentų paieška, jų užsakymas, rezervavimas, pratęsimas. Kartu buvo užtikrinta ir savitarnos galimybė. Savitarnos įrangos pagalba skaitytojai patys galėjo pasiimti bei sugrąžinti pasiimtus dokumentus.

Minėta paslauga pasinaudojo 72 (2017 m. – 106) vartotojai.

Prie bibliotekos įrengtas dokumentų grąžinimo įrenginys. Per metus juo pasinaudojo 962 (2017 m. – 934) skaitytojai.

Iš kitų bibliotekų ir kitoms bibliotekoms skolintos knygos yra registruojamos TBA posistemėje.

Skaitytojai taip pat gali susirašinėti su bibliotekos darbuotoju, prisijungę prie bibliotekos svetainės adresu www.radviliskibiblioteka.lt, užsisakyti bei rezervuoti norimą leidinį ar prasitęsti paimto dokumento laiką.

Bibliotekos skaitytojai gali naudotis ir portalu www.ibiblioteka.lt, kur jie turi galimybę užsiregistruoti kitoje Lietuvos viešojoje bibliotekoje, įsigyti Skaitytojo pažymėjimą, pateikti bibliotekos darbuotojams klausimų „Klausk bibliotekininko“ pagalba, susipažinti su kitų bibliotekų fondais.

Per LIBIS sistemą 2018 metais internetu 181 vartotojas užsisakė 826 dokumentus ir 538 skaitytojai užsirezervavo 2 387 dokumentus.

Šių paslaugų dėka virtualių lankytojų bibliotekoje buvo 10 445 (2017 m. – 8 934), jie apsilankė 23 100 kartus (2017 m. – 19 892).

10. 2. Informacinis fondas (Kraštotyros skaityklos, Užsienio kalbų ir meno skaityklos, Fonotekos fondo formavimas ir veikla)

Informacijos-kraštotyros skyriuje yra 5 atskiri fondai: Informacijos, Kraštotyros, Užsienio kalbų skaityklų, Fonotekos ir Knygos muziejaus. Informaciniai leidiniai saugomi šiame skyriuje, tačiau dalis jų yra ir kituose skyriuose.

Informaciniame fonde yra saugomi patys vertingiausi leidiniai, kai kurie jų yra vieninteliai egzemplioriai bibliotekoje. Dauguma leidinių – žinynai, enciklopedijos, vertingesni meno leidiniai yra įmagnetinti – jie neišduodami į namus.

Informacinio fondo formavimas

Fondas komplektuojamas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius. Daugiausia dėmesio buvo skiriama naujų informacinių leidinių – žodynų, žinynų, enciklopedijų – užsakymui. Grožinės literatūros leidiniai šiame skyriuje sudaro labai mažą skaičių, šiek tiek daugiau grožinės literatūros yra Kraštotyros skaitykloje, kurioje saugomos kraštiečių išleistos knygos ir literatūra apie rajoną.

Knygų fondas buvo kruopščiai tvarkomas. Nuolat registruojami ir tvarkomi gaunami periodiniai leidiniai: „Radviliškio naujienos“, „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio kraštas“.

2018 m. buvo peržiūrėtas Informacijos skaityklos fondas ir atrinkti seni, praradę aktualumą leidiniai, kurie buvo nurašyti.

Gavus naujas knygas, jos buvo peržiūrimos, iš jų išrenkama informacija apie kraštiečius, įvairi kita medžiaga, susijusi su Radviliškio kraštu.

Nauji leidiniai visiems skyriaus fondams komplektuoti buvo užsakomi, peržiūrint Komplektavimo skyriaus atsiųstą „Expres“ informaciją.

2018 m. fonde yra:

- 8 992 fiz. vnt., 6 056 pav.
- Suma – 38 340 Eur 95 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 7 047 fiz. vnt., 6 042 pav.
- Suma – 38 330 Eur 76 ct.
- Knygų – 6074 fiz. vnt., 5849 pav.
- Garsinių dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 2 fiz. vnt., 2 pav.
- Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Vaizdinių dokumentų (išskyrus knygas) – 11 fiz. vnt., 11 pav.
- Kartografinių dokumentų (išskyrus knygas) – 38 fiz. vnt., 34 pav.
- Spausdintinių natų dokumentų – 6 fiz. vnt., 6 pav.
- Rankraščių – 46 fiz. vnt., 42 pav.
- Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 3 fiz. vnt., 2 pav.
- Žurnalų – 1 933 fiz. vnt., 11 pav.
- Laikraščių – 12 fiz. vnt., 3 pav.
- Tęstinių – 866 fiz. vnt., 95 pav.

2018 m. gauta:

- iš viso dokumentų – 88 fiz. vnt., 85 pav.
- Suma – 1 366 Eur 49 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 88 fiz. vnt., 85 pav.

- Suma – 1 366 Eur 49 ct.
- Knygų – 83 fiz. vnt, 81 pav.
- Vaizdinių dokumentų, išskyrus knygas – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Spausdintinių natų dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Tęstinių – 3 fiz. vnt., 2 pav.

2018 m. nurašyta:

- iš viso dokumentų – 202 fiz. vnt., 79 pav.
- Suma – 865 Eur 18 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 92 fiz. vnt., 75 pav.
- Suma – 225 Eur 98 ct.
- Knygų – 88 fiz. vnt., 73 pav.
- Žurnalų – 77 fiz. vnt., 4 pav.
- Laikraščių – 33 fiz. vnt.
- Tęstinių – 4 fiz. vnt. fiz. vnt., 2 pav.

Užsienio kalbų ir meno skaityklos fondo formavimas

Užsienio kalbų skaityklos fonde kaupiami ir saugojami vertingi informaciniai leidiniai: žodynai, gramatikos, žinynai, enciklopedijos, metodinė literatūra kalbų mokytojams, mokiniams, mokomosios priemonės mokantis užsienio kalbų savarankiškai, skaitiniai.

Buvo išsiųsti laiškai su prašymu dovanoti užsienio kalbų mokymosi leidinių. Į prašymus atsiliepė Italijos kultūros institutas, Getės kultūros centras, Ispanijos ir Švedijos ambasados, iš kurių gauta apie 70 leidinių.

2018 m. fonde yra:

- iš viso dokumentų – 615 fiz. vnt., 449 pav.
- Suma – 3 677 Eur 45 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 508 fiz. vnt., 445 pav.
- Suma – 3 636 Eur 57 ct.
- Knygų – 446 fiz. vnt., 401 pav.
- Garsinių dokumentų – 49 fiz. vnt., 32 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 38 fiz. vnt., 28 pav.
- Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 4 fiz. vnt., 3 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt, 1 pav.
- Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 8 fiz. vnt., 8 pav.
- Žurnalų – 107 fiz. vnt., 4 pav.
- Tęstinių – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- 2018 m. gauta nebuvo.

Fonotekos fondo formavimas

Fonotekos fonde – 4 137 garso ir vaizdo įrašai, kurie saugomi įvairiose laikmenose: vinilinėse plokštelėse, garso kasetėse, kompaktinėse plokštelėse, vaizdajuostėse bei elektroniniuose dokumentuose. Jau ne vienerius metus lankytojams siūloma nauja paslauga – galimybė žiūrėti kino filmus. Tai – vaidybiniai, dokumentiniai Lietuvos ir pasaulio režisierių filmai. Daugiausia įgarsinti lietuviškai ar su lietuviškais subtitrais. Yra galimybė žiūrėti filmą grupėmis pačioje Fonotekos

patalpoje ar bibliotekos konferencijų salėje.

2018 m. buvo išsiųsta 13 laiškų į Airijos, Baltarusijos, Danijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinės karalystės, Jungtinių Amerikos valstijų, Lenkijos, Norvegijos, Prancūzijos, Švedijos, ir Vokietijos ambasadas, Italijos kultūros institutą ir Getės kultūros institutą. Atsiliepė Švedijos ambasada ir padovanojo 50 leidinių, Ispanijos ambasada – 6 leidinius ir Italijos kultūros institutas.

2018 m. fonde yra:

- iš viso dokumentų – 4 137 fiz. vnt., 813 pav.
- Suma – 4 289 Eur 31 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienietinę apskaitą – 4 137 fiz. vnt., 813 pav.
- Suma – 4 289 Eur 31 ct.
- Knygų – 3 fiz. vnt., 3 pav.
- Garsinių dokumentų – 3752 fiz. vnt., 467 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 395 fiz. vnt., 351 pav.
- Regimųjų dokumentų – 63 fiz. vnt., 54 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 60 fiz. vnt., 51 pav.
- Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 163 fiz. vnt., 150 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 89 fiz. vnt., 79 pav.
- Spausdintinių natų dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.
- Tęstinių – 1 fiz. vnt., 1 pav.

2018 m. gauta:

- iš viso dokumentų – 15 fiz. vnt., 13 pav.
- Suma – 112 Eur 69 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienietinę apskaitą – 15 fiz. vnt., 13 pav.
- Suma – 112 Eur 69 ct.
- Garsinių dokumentų – 12 fiz. vnt., 10 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 12 fiz. vnt., 10 pav.
- Regimųjų dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 2 fiz. vnt., 2 pav.
- Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- 2018 m. nurašyta nebuvo.

10. 3. Katalogų ir kartotekų sistema

Informacijos-kraštotyros skyriuje yra kraštotyros kartoteka. Nuo 2003 metų ši kartoteka jau nebepildoma, tačiau čia esančiais aprašais intensyviai naudojasi tiek vartotojai, tiek bibliotekos darbuotojai. Po renovacijos ši kartoteka atnaujinta ir priderinta prie skyriaus interjero. Čia saugomi aprašai nuo bibliotekos įsikūrimo iki tol, kol pradėtas kurti elektroninis katalogas. Ši kartoteka yra labai reikalinga visiems, kuriems reikia senesnės medžiagos apie rajoną.

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus kortelių kataloguose yra apie 96 000 kortelių.

Suskaičiuota, kad Viešosios bibliotekos kraštotyros kartotekoje yra 49 239 bibliografiniai įrašai/kortelės, kurie saugomi ir galbūt ateityje bus suskaitmeninti.

Katalogų įrašų (aprašų) elektroniniame, korteliniame kataloguose iš viso:

- SVB – 431 529;
- VB – 203 419;
- MF – 33 700;

- KF – 194 410.

Automatizuotai parengta įrašų iš viso:

- SVB – 102 325;
- VB – 102 325;
- MF – 0;
- KF – 0.

Per 2017 m. automatizuotai parengta įrašų:

- SVB – 4 511;
- VB – 4 511;
- MF – 0;
- KF – 0.

10. 4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Viešojoje bibliotekoje gauta užklausų – 10 917 (2017 m. – 9 485), įvykdyta – 10 917.

Kaimo filialuose gauta užklausų – 4 498 (2017 m. – 4 527,) įvykdyta – 4 498.

Miesto filiale gauta užklausų – 305 (2017 m. – 325) įvykdyta – 305.

Iš viso SVB gauta užklausų – 15 720 (2017 m. – 14 337), įvykdyta – 15 712.

Iš jų elektroninėmis priemonėmis:

- VB – 1564 (2017m. – 1271);
- KF – 232 (2017 m. – 65);
- MF – 0 (2017 m. – 0);
- SVB – 1796 (2017m. – 1336).

Užklausų tematika

- Bendrasis skyrius – 357;
- Filosofija, psichologija – 729;
- Religija, teologija – 223;
- Visuomenės mokslai – 1209;
- Gamtos mokslai – 205;
- Taikomieji mokslai, medicina, technika – 888;
- Menas, fotografija, žaidimai, sportas – 392;
- Kalbotyra, filologija, literatūros mokslas – 298 –;
- Grožinė literatūra – 3 435;
- Geografija, biografijos, istorija – 568;
- Kraštotyros tematika – 586.

Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos-kraštotyros, Vaikų literatūros skyriuose atsakyta 10 917 bibliografinių užklausų. 501 paieškų INFOLEX duomenų bazėje, elektroninėmis priemonėmis 1 564.

10. 5. Internetas

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 26 (Viešoji biblioteka, Šeduvos miesto filialas – 1, kaimo filialai – 24).

Kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų vartotojams su prieiga prie interneto, skaičius – 100. Interneto fiksuotų vartotojų 10 173 (2017 m. – 9 690). Viso naujų interneto vartotojų per 2018 m. SVB – 438.

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

- Interneto seansų skaičius SVB – 38 906 (2017 m. – 60 458).
- Interneto seansų skaičius VB – 9 727 (2017 m. – 21 792).
- Interneto seansų skaičius KF – 23 890 (2017 m. – 32 514).
- Interneto seansų skaičius MF – 5 289 (2017 m. – 6 152).
- Užklausų elektroninėmis priemonėmis SVB – 1796 (2017 m. – 1 336).
- Užklausų elektroninėmis priemonėmis VB – 1 564 (2017 m. – 1 271).
- Užklausų elektroninėmis priemonėmis KF – 232 (2017 m. – 65).
- Užklausų elektroninėmis priemonėmis MF – 0.
- Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 24 756.
- Virtualių apsilankymų skaičius (bibliotekos svetainėje) – 23 100 (2017 m. – 27 122).

11. KRAŠTOTYROS VEIKLA

11.1. Veiklos turinys ir kryptys

Kraštotyros veiklos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas visuomenei. Pagrindinis tikslas – rinkti ir išsaugoti rankraštinę bei publikuotą (spausdintinę, garsinę, vaizdinę) informaciją ateities kartoms. Kraštotyros fondas yra atskira bibliotekos fondo dalis ir saugomas Informacijos-kraštotyros skyriaus Kraštotyros skaitykloje.

Informacijos-kraštotyros skyriuje komplektuojami kraštotyros dokumentai, vadovaujantis IFLA rekomendacijose nurodyta bibliotekų pareiga rinkti viską, kas gali būti naudinga krašto istorijos studijoms. Jokios dokumentų formos negali būti pamirštos. Todėl knygos bei kita spausdinta medžiaga – fotografijos, žemėlapiai, garsiniai bei vaizdo dokumentai, nepublikuoti darbai, brošiūros, laikraščiai ir žurnalai, susiję su Radviliškio kraštu – renkami ir saugomi nuolat.

Orientuotis Kraštotyros ir Leidybos skyrių kraštotyros dokumentų masyve padeda Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS), Radviliškio viešosios bibliotekos elektroninis katalogas, Nacionalinis bibliografijos duomenų bankas, pradėtas kurti 2001 m. ir kraštotyros kartoteka, kurioje yra kraštotyros straipsnių bibliografijos aprašai nuo 1957 m.

Nemaža dalis kraštotyros informacijos atsispindi Radviliškio viešosios bibliotekos interneto svetainėje, skiltyje „Kraštotyra“. Čia talpinami Radviliškio krašto iškilių sukaikčių kalendoriai, Viešosios bibliotekos ir jos filialų kraštotyrinių darbų sąrašas, nuolat nauja informacija papildomas kraštiečių sąrašas, „Naujienų“ skiltyje rašomi straipsniai apie kraštotyros veiklą, vykusias kraštotyrines informacines pamokas moksleiviams ir kita.

2018 metais Radviliškio viešoji biblioteka Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga visus kvietė prisijungti prie iniciatyvos „Tautos istorijoje išliekantys radviliškiečiai“ ir padėti išrinkti per šį laikotarpį labiausiai savo veikla nusipelnčius krašto žmones.

Buvo surinkta ir suregistruota visos siūlomų kraštiečių pavardės bei parengta trumpi siūlomų žmonių gyvenimo aprašymai. Rajono savivaldybei pateiktas 180 žmonių sąrašas su jų gyvenimo aprašymais.

Sutikslintas ir naujai sudarytas numatomų skaitmeninti įvairių dokumentų sąrašas. Sudaryta autorinė sutartis su UAB „Šiaulių kraštas“ dėl leidimo skaitmeninti senąjį rajono spaudą: „Raudonoji žvaigždė“, „Leninietis“, „Komunizmo aušra“.

Parengta darbų:

- parengta kraštotyros darbų ir aplankų iš viso – 21;
- viešojoje bibliotekoje – 5;
- redaguota ir sutvarkyta Viešosios bibliotekos filialų kraštotyros darbų – 16;
- „Jie įamžinti Radviliškio gatvių pavadinimuose“. Parengė Daiva Paulauskienė;
- „Radviliškio krašto legendos ir padavimai“. Parengė Rima Giedrienė. Daiva Paulauskienė.
- „Tėvas Stanislovas – didis Mokytojas“. Parengė Rima Giedrienė.
- „Tautos istorijoje išliekantys radviliškiečiai“ (kraštui nusipelnusių žmonių ir informacijos apie juos sąrašas). Sudarė Daiva Paulauskienė. Rima Giedrienė.
- „Radviliškio krašto iškilių sukaikių kalendorius 2019 m.“ Sudarė Rima Giedrienė.
- „Šeduvos kultūrinis gyvenimas spaudoje“. Parengė Regina Juknienė, Šeduvos filialas;
- „Beinoravos bibliotekos metraštis 2016–2017“. Parengė Rima Lukoševičiūtė, Beinoravos filialas;
- „Raudondvario bibliotekos kronika 2016–2017“. Parengė Dara Bagušienė, Raudondvario filialas;
- „Kairėnų bibliotekos istorija 2013–2017“. Parengė Gražina Jurevičienė, Kairėnų filialas;
- „Žeimių bibliotekos metraštis 2016–2017“. Parengė Birutė Stasiulaitienė, Žeimių filialas;
- „Šaukoto bibliotekos istorija 2004–2014“. Parengė Vida Pužaitienė, Šaukoto filialas;
- „Pakalniškių bibliotekos metraštis 2015“. Parengė Ramutė Smailienė, Pakalniškių filialas;
- „Pakalniškių bibliotekos metraštis 2016“. Parengė Ramutė Smailienė, Pakalniškių filialas;
- „Pakalniškių bibliotekos metraštis 2017“. Parengė Ramutė Smailienė, Pakalniškių filialas;
- „Pavartyčių bibliotekos metraštis 2017“. Parengė Anelė Bertulienė, Pavartyčių filialas;
- „Legendos ir pasakojimai apie Daugėlaičius“ Surinko Nijolė Mėžinienė, Daugėlaičių filialas;
- „Pedagogė, poetė, socialinių mokslų daktarė Stasė Dzenuškaitė“. Parengė Asta Tamošiūnienė, Šeduvos filialas;
- „Prasmingas gyvenimas su poezija. Ramutė Stanislava Paškauskienė“. Parengė Nijolė Snockienė;
- „Stanislavos Dainauskaitės-Risovanajos kūryba“. Parengė Almina Šereivienė,

Alksniupių filialas;

- „Genovaitės Romančikovos kūryba“. Parengė Almina Šereivienė;
- „Irenos Aldonos Kalvaitytės kūryba“. Parengė Almina Šereivienė

11.2. Kraštotyros skaityklos fondo formavimas

Kraštotyros skaityklos veiklos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas vartotojams. Kraštotyros skaitykloje komplektuojami kraštotyros dokumentai vadovaujantis IFLA rekomendacijose nurodyta pareiga rinkti viską, kas gali būti naudinga krašto istorijos studijoms. Todėl knygos bei kita spausdinta medžiaga: fotografijos, žemėlapiai, garsiniai bei vaizdo dokumentai, nepublikuoti darbai, brošiūros, laikraščiai ir žurnalai, susiję su Radviliškio kraštu, renkami ir saugomi nuolat.

Orientuotis kraštotyros dokumentų masyve padeda Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Radviliškio viešosios bibliotekos elektroninis katalogas, Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas, pradėtas kurti 2001 m. ir Kraštotyros kartoteka, kurioje kraštotyros straipsnių bibliografijos aprašai nuo 1957 m.

2018 m. Kraštotyros skaitykla gavo 28 fiz. vnt. naujų leidinių.

Nuolatinis bibliotekos lankytojas Vytautas Mikalauskis Kraštotyros skaityklai perdavė rankraštį „Radviliškio rajono laikraščio istorija“. Šį darbą jam perdavė D. Bulzgienė, gyvenanti Kaune.

Radviliškio rajono savivaldybės Paveldosaugos ir turizmo skyriaus vedėjas Vytautas Simelis padovanojo nemažos atminties parengtą lankstinuką „Atiduok Tėvynei, ką privalai: Radviliškio rajono vietos, susijusios su partizaniniu judėjimu 1945–1954 m.“

Buvusi mokytoja, kraštotyrininkė, dabar – Knygos mylėtojų klubo *Beržė* narė Janina Kaučikienė padovanojo savo pačios parengtą kraštotyros darbą „Ateinu, negaliu neateiti, kur išvaikšioti mano takai“.

2018 m. Kraštotyros skaityklos fonde yra:

- iš viso dokumentų – 1 308 fiz. vnt., 1 075 pav.
- Suma – 2 617 Eur 90 ct.
- Dokumentų, įrašytų į visuminę apskaitą – 1 195 fiz. vnt., 1 064 pav.
- Suma – 2 588 Eur 56 ct.
- Knygų – 1 038 fiz. vnt., 971 pav.
- Garsinių dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Regimųjų dokumentų – 1 fiz. vnt. 1 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 11 fiz. vnt., 11 pav.
- Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 11 fiz. vnt., 11 pav.
- Vaizdinių dokumentų (išskyrus knygas) – 7 fiz. vnt., 7 pav.
- Spausdintinių natų dokumentų – 11 fiz. vnt., 11 pav.
- Rankraščių – 61 fiz. vnt., 58 pav.
- Žurnalų – 43 fiz. vnt., 4 pav.
- Laikraščių – 101 fiz. vnt., 7 pav.

- Tęstinių – 34 fiz. vnt., 4 pav.

2018 m. gauta:

- iš viso dokumentų – 27 fiz. vnt., 21 pav.
- Suma – 2168 Eur 78 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 26 fiz. vnt., 20 pav..
- Suma – 154 Eur 98 ct.
- Knygų – 12 fiz. vnt., 12 pav.
- Vaizdinių dokumentų, išskyrus knygas: 5 fiz. vnt., 5 pav.
- Spausdintų natų dokumentų: 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Rankraščių – 1 fiz. vnt., 1 pav.
- Žurnalų – 2 fiz. vnt.
- Laikraščių – 4 fiz. vnt., 1 pav.
- Tęstinių – 2 fiz. vnt., 1 pav.
- 2018 m. nurašyta:
- Iš viso dokumentų – 25 fiz. vnt., 4 pav.
- Suma – 0
- žurnalų: 25 fiz. vnt., 4 pav.

11.3. Knygos muziejaus fondo formavimas

2018 m. fonde yra:

- iš viso dokumentų – 1441 fiz. vnt., 913 pav.
- Suma – 576 Eur 39 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 8 fiz. vnt., 6 pav.
- Suma – 12 Eur 20 ct.
- Knygų – 973 fiz. vnt., 883 pav.
- Spausdintinių natų dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.
- Žurnalų – 390 fiz. vnt., 10 pav.
- Laikraščių – 6 fiz. vnt., 2 pav.
- Tęstinių – 70 fiz. vnt., 16 pav.

2018 m. gauta:

- iš viso dokumentų – 8 fiz. vnt., 6 pav.
- Suma – 12 Eur 20 ct.
- Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 8 fiz. vnt., 6 pav.
- Suma – 12 Eur 20 ct.
- Knygų – 8 fiz. vnt., 6 pav.
- Spausdintinių natų dokumentų; 2 fiz. vnt., 2 pav.

Nurašyta nebuvo.

11.4. Ryšiai su kraštiečiais, gyvenančiais užsienyje ir Lietuvoje

Radviliškio miesto Garbės pilietė, prof. Elona Vaišnienė, gyvenanti Jungtinėse Amerikos Valstijose nuolatine Vaikų literatūros skyriaus skaitytojų, Žaislotekos lankytojų globėja. Trejus metus vykdomas „Vabaliukų“ projektas, kurį finansavo E. Vaišnienė.

Palaikomi ryšiai su su Gregorijumi Tokeriu, gyvenančiu Izraelyje, kurio tėvai gyveno Radviliškyje.

Nuolatiniai ryšiai Viešąją biblioteką sieja su Vilniaus ir Kauno radviliškėnų bendrijomis.

2018–ieji – Tėvo Stanislovo metai įkvėpė lapkričio 24 d. Kaune surengti radviliškėnų ir gyvenančių Radviliškyje žmonių susitikimą. Susitikime dalyvavo Radviliškio rajono savivaldybės ir radviliškėčių delegacija, Radviliškio Viešosios bibliotekos atstovai, Kauno radviliškėnų bendrijos nariai, kiti svečiai.

Renginio sumanytoja, bendrijos pirmininkė prof. dr. Laima Sajienė dėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio susitikimo rengimo, bei ragino ir toliau burtis visus kraštiečius.

12. METODINĖ VEIKLA

2018 metų metodinės veiklos tikslas – tobulinti filialų veiklą, jų patrauklumą vartotojams, ugdam ir stiprinant bibliotekų darbuotojų sugebėjimus bei įgūdžius.

Uždaviniai – tobulinti filialų darbuotojų bendrąsias ir profesines kompetencijas organizuojant mokymus.

Bibliotekos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikių tenkinimas, profesinio bendradarbiavimo plėtojimas, gerosios patirties sklaida.

Teikti individualias konsultacijas bibliotekų veiklos, darbo su informacinėmis technologijomis klausimais.

2018 metais vidutiniškai kiekviena kaimo biblioteka aplankyta 1–2 kartus. Išvykų metu buvo konsultuota bibliotekų darbo apskaitos, fondo formavimo, nurašymo, informacijos paieškos ir kitais klausimais, sprendžiamos problemos, susijusios su materialinės bazės gerinimu, bibliotekų fondo patikrinimu, persikraustymu į naujas patalpas.

Išanalizuota 2018 metų Viešosios bibliotekos ir filialų veikla ir rezultatai, kurie pasiekti įgyvendinant Viešosios bibliotekos 2018 m. Veiklos planą.

Bibliotekos tekstinė ir statistinė ataskaitos, kurios nustatyta tvarka pateiktos LNMMB, Šiaulių regiono bibliotekai ir Radviliškio rajono savivaldybei.

Veiklos rezultatai, tobulinimosi sritys buvo aptariami darbuotojų pasitarimuose. 2018 m. periodiškai apie VB filialų veiklą informacija buvo teikiama VB direktoriui. Reikalinga informacija – rajono Švietimo, kultūros ir sporto skyriui, regiono bibliotekai.

Viešosios bibliotekos specialistai teikia konsultacijas filialų bibliotekininkams, Informacijos-kraštotyros skyrius konsultuoja, kaip parengti įvairius kraštotyros darbus: metraščius, kronikas, istorijas.

2018 metais parengtas žymių datų kalendorius.

Naujiems darbuotojams parengtos metodinės rekomendacijos/instrukcijos planavimo, ataskaitybos, gyventojų mokymų/konsultavimo dokumentų pildymas. Organizuota stažuotė į Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešąją biblioteką.

2018 metais 42 mokyti individualiai, 598 – grupėse ir 3 960 suteikta skaitmeninio raštingumo konsultacijų.

Padėta organizuoti kaimo bibliotekų jubiliejų šventes: Pašušvio, Skėmių ir Vainiūnų 70-ties metų. Šiems renginiams paruoštos padėkos, kvietimai. Padedama parengti bei išleisti lankstinukus, skirtus bibliotekų jubiliejams. Vyko atnaujintų bibliotekų pristatymai bendruomenėms: Šiaulėnų,

Kairėnų, Tyrulių ir Vėriškių filialuose Viešosios bibliotekos ir filialų atstovai dalyvauja jų šventėse. Nuolat palaikomas ryšys su filialų darbuotojomis, naudojant elektroninį paštą, telefono ryšį.

Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo organizavimas

Seminarai/mokymai:

Radviliškio viešosios bibliotekos konferencijų salėje vyko 2 dienų seminarai „Žmogaus kodas. Veidotyra“ ir „Neverbalinė žmogaus kalba“. Dalyvavo Viešosios bibliotekos ir jos filialų darbuotojai;

Mokymai „LIBIS SAP funkcijos ir galimybės“. LIBIS knygų ir straipsnių paieška“. Dalyvavo 20 VB ir filialų darbuotojų;

Mokymai „E. paveldas. Informacijos paieškos ypatumai“ ir „Lietuvių kalbos naujovės: elektroniniai ištekliai“. Dalyvavo 28 VB ir filialų darbuotojai.

Mokymai, profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

Asociacijos „Viešieji interneto prieigos taškai“ projekto „Senjorai ir skaitmeninės technologijos“ mokymai – „Planšetė – skaitmeninių įgūdžių ugdymas“ – Plungės Viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja N. Stankuvienė ir bibliotekininkė R. Mockienė;

Projekto „Global Education Goes Local“ mokymai, organizuojami VŠĮ Pasaulio piliečių akademijos. Dalyvavo Viešosios bibliotekos darbuotojos: L. Bimbirienė, D. Jankutė, G. Simonavičienė, J. Kvedarienė, L. Abromavičienė, D. Dargužas;

IT specialistų mokymai Pakretuonėje. Dalyvavo Viešosios bibliotekos IT darbuotojas R. Trumpikas;

Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijos mokymai turizmo sektoriaus darbuotojams. Dalyvavo Viešosios bibliotekos Turizmo sektoriaus darbuotoja, viešosios bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė L. Bimbirienė;

Konferencijoje „Prisijungusi Lietuva“ Vilniuje dalyvavo Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja N. Stankuvienė ir Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja D. Paulauskienė;

Seminaras Vilniuje „Prieinamas turizmas – turizmas visiems“. Dalyvavo kultūrinės veiklos vadybininkė L. Bimbirienė;

II Šiaulių krašto turizmo forume dalyvavo kultūrinės veiklos vadybininkė L. Bimbirienė;

Praktinis seminaras Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje „Šiuolaikinės medijos ir informacinis raštingumas kultūros srityse: kaip ugdyti atsparumą ir neprarasti budrumo?“. Dalyvavo Viešosios bibliotekos redaktorė L. Abromavičienė.

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje:

Seminare „Skaitmeninimas: teorija ir praktika“ dalyvavo Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja D. Paulauskienė ir bibliotekininkė R. Giedrienė;

Seminare „Teatrinė raiška kiekvieno mokytojo ir kultūros darbuotojo darbe“ dalyvavo Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos A. Sinušaitė ir J. Šilinskaitė;

Mokymai „Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas“. Dalyvavo Informacijos skyriaus bibliografe R. Ruseckienė ir Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja N. Stankuvienė;

„Praktiniai meno terapijos mokymai“ – dalyvavo Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja N. Stankuvienė ir Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė J. Šilinskienė.

Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje:

Seminare „Vaikų ir paauglių literatūra Lietuvoje 2017 metais“ dalyvavo Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė V. Budraitienė;

Projekto „Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas“ mokymuose „Rinkodaros efektyvumo didinimas su Google Analytic ir komunikacija socialiniuose tinkluose“ dalyvavo D. Paulauskienė ir N. Stankuvienė;

Kita:

„Atverski knygą – pažink pasaulį“ – Akmenės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos naujo pastato atidarymo šventė. Dalyvavo Viešosios bibliotekos direktorė V. Šukaitienė, kultūros vadybininkė J. Kvedarienė;

Valstybės pažinimo centre – parodos „Nepamiršamos ateitys: Lietuvos šimtmečio vizijos bei projekto „Misija 2017: #laisvėskelionė“ uždarymas;

Internetiniame seminare „Epale“ suaugusiųjų švietėjų portalo galimybės bibliotekoms“ dalyvavo Vaikų literatūros skyriaus ir Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos;

Gražinos pagrindinės mokyklos organizuotame seminare „Haiku menas: kaip atverti širdį gamtai“ su rašytoja J. Ežerinyte dalyvavo vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė R. Bielskienė;

V. Kudirkos pagrindinėje mokykloje seminare „Kūrybiškumo Z kartai“ dalyvavo Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė A. Sinušaitė;

Krizių tyrimo centro kvalifikacijos kursas „Pagalbos teikimas staigios mirties ištiktam žmogui“. Dalyvavo Viešosios bibliotekos darbuotojai.

Išvykos

Rugpjūčio pradžioje Radviliškio viešosios bibliotekos ir jos filialų darbuotojai aplankė Rundalės rūmus. Rundalės pilis, vadinama Baltijos Versaliu, yra žymiausias baroko ir rokoko stiliaus pastatų ansamblis Latvijoje. Bibliotekininkės susipažino su pilyje eksponuojama įdomia istorine kolekcija, kuri atspindi rūmų klestėjimo laikmetį. Vaikščiodamos po parką stebėjosi ten augančių rožių rūšių įvairovę, spalvų bei kvapų žaismais. Rundalės pilis bibliotekininkėms įstrigo kaip viena iš gražiausių aplankytų vietų.

Rugsėjo mėn. Viešosios bibliotekos ir jos filialų darbuotojai vyko į Aukštelkus, kur dalyvavo Aukštelkų kaimo bendruomenės „Aukštoji Alka“ projekto, kurį įgyvendina kartu su Aukštelkų seniūnijos kultūros specialistais, paruoštoje edukacinėje programoje. Bibliotekininkai buvo pakviesti dalyvauti žaidime „Išlikimas gamtoje“.

Bibliotekos veikloje – ir išvykos į filialus, kurias rengėme vidutiniškai po 1,4 karto. Išvykų metu teikėme konsultacijas ir atlikome kontrolę. Išvykose dalyvavo VB direktorė V. Šukaitienė, vyresnioji metodininkė A. Miknienė, Komplektavimo skyriaus darbuotojos, kompiuterininkas R. Trumpikas, ūkvedys D. Dargužas.

Visų išvykų tikslas – susipažinti su filialų patalpų bei inventoriaus būkle, tikrinti kompiuterių naudojimo sąlygas, skaitytojų telkimo, lankytojų užimtumo bei renginių organizavimo būklę. Viešojoje bibliotekoje, Komplektavimo skyriuje, filialų bibliotekininkėms organizuoti teoriniai ir praktiniai mokymai temomis: LIBIS analitika, analizinių straipsnių paieška bibliotekos kataloge, kaip užsisakyti ir susirasti knygą elektroniniame kataloge ir kt.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose:

2018 m. vasario mėn. Pasaulio piliečių akademija kvietė aktyvias organizacijas dalyvauti tarptautiniame projekte Global Education Goes Local ir organizuoti globaliojo švietimo veiklas, supažindinančias su Darnaus vystymosi tikslais ir globaliojo pilietiškumo svarba, savo bendruomenėse. Projekto tikslais – skatinančiais piliečių, ypač jaunimo, aktyvų dalyvavimą sprendžiant globalias problemas, kurios būtų paremtos jų supratimu ir kritiniu požiūriu į pasaulio darnaus vystymosi procesus, – susidomėjo net trys Radviliškio miesto organizacijos: Radviliškio viešoji biblioteka, Lizdeikos gimnazija ir Gražinos pagrindinė mokykla.

Viešosios bibliotekos darbuotojos tęsdamos projektą „Global Education Goes Local“ idėją organizavo suaugusiems ir jaunumui kūrybinius užsiėmimus, kaip iš antrinių žaliavų kurti naujus ar atnaujinti senus daiktus ir taip prisidėti prie darnaus vystymosi mūsų mieste.

Viešosios bibliotekos darbuotojai įsijungė į Lietuvoje prasidėjusį projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, kuriuo siekiama skatinti Lietuvos gyventojus įgyti reikalingų įgūdžių efektyviai, įvairiapusiškai, saugiai ir atsakingai naudotis internetu.

12. 1. Projektinė veikla

2018 m. Radviliškio viešosios bibliotekos darbuotojams buvo darbingi ir dosnūs projektine veikla. Lietuva šventė valstybės atkūrimo šimtmetį ir minint liepos 6-ąją, jau išvakarėse Radviliškio parapijos bažnyčioje buvo pristatytas išskirtinis Justino Marcinkevičiaus poemos „Mindaugas“ ištraukos pastatymas.

Europos Žmonių festivalio metu užsienio delegacijų fotografų dėka pranešėme Europai apie Lietuvos valstybės šimtmetį, priminti mūsų valstybingumo istoriją projektu „100 min. po Radviliškio apylinkes“. 100-mečiui įprasmingi buvo skirti ir daugelis kitų renginių, tarp kurių, bendradarbiaujant su šalies bibliotekomis, pristatyta išskirtinė paroda „Lietuvos miestai ir miesteliai“, trečius metus organizuotas „Pavasarinis knygų kermošius“, tęsiama Knygų namelių plėtra, kurią šiais metais padėjo įgyvendinti Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centras. Bibliotekos rėmėjos Elonos Vaišnienės (JAV) iniciatyva rajono visuomenei padovanotas Šiaulių berniukų ir jaunuolių choro „Dagilėlis“ koncertas. Antrus metus dalyvaujame Valstybės pažinimo centro organizuojamame projekte „Misija 2018: 100-mečio kelionė – Pažink valstybę!“.

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Finansuota suma	Projektą parengė	Projektą finansavo
1.	„100 min. po Radviliškio apylinkes“	5600 €	Jolanta Kvedarienė VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba
2.	„Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“	2000 €	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba
3.	„Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu“	4700 €	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba
4.	„Medijų galimybės ir grėsmės“	2000 €	Asta Tamošiūnienė, Šeduvos miesto filialas	Lietuvos kultūros taryba

5.	„Biblioterapija – tai dar viena galimybė“	2000 €	Vida Marcinkienė, VB direktorės pavaduotoja	Lietuvos kultūros taryba
6.	„Neverbalinė žmogaus kalba“	800 €	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Radviliškio rajo savivaldybė
7.	Vaikų socializacijos ir poilsio programa „Draugystės stovykla“	500 €	Vaikų literatūros skyrius, Tyrulių ir Šeduvos filialai	Radviliškio rajo savivaldybė
8.	„Švęskime Europos dieną kartu“	700 €	Rūta Ruseckienė, VB Informacijos- kraštotyros sk. bibliografė	Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje
9.	Žurnalo „Kviečia Radviliškio kraštas“ leidyba	2000	Lidija Bimbirienė VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Radviliškio rajo savivaldybė
10.	Tarptautinis projektas „Global Education Goes Local“	1000	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Pasaulio piliečių akademija

Kaimo filialai taip pat aktyviai dalyvauja rengiant ir įgyvendinant respublikinius ir savo bendruomenių projektus. Praėjusiais metais Šaukoto filialo bibliotekininkė parengė bei vykdė Papušynio kaimo bendruomenės laimėtą projektą „Mes kartu – tai Lietuva“.

13. PERSONALAS

SVB – 65 darbuotojai, iš jų profesionalūs bibliotekininkai – 53, turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą– 31, įgiję profesijos įgūdžius ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 22, kvalifikuotų specialistų – 7, techninių darbuotojų – 5.

Bibliotekos darbuotojų iš viso:

- SVB – 65;
- VB – 38;
- MF – 2;
- KF – 25.

Profesionalūs bibliotekininkai iš viso:

- SVB – 53;
- VB – 26;
- MF – 2;
- KF – 25.

Turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą:

- SVB – 29;
- VB – 17;
- MF – 2;
- KF – 10.

Igiję profesijos įgūdžius ilgą laiką dirbdami bibliotekoje:

- SVB – 24;
- VB – 9;
- MF –
- KF – 15.

Kvalifikuoti specialistai:

- SVB – 7;
- VB – 7;
- MF –
- KF –

Techniniai darbuotojai:

- SVB – 5
- VB – 5
- MF –
- KF –

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių visą darbo dieną:

- SVB – 39;
- MF – 2;
- KF – 2;
- VB – 35.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną:

- SVB – 26;
- VB – 1;
- MF –
- KF – 23.

Bibliotekos darbuotojų (profesionalių bibliotekininkų) išsilavinimas:

Aukštasis:

- SVB – 27;
- VB – 17 ;
- MF – 1;
- KF – 6.

Aukštesnysis:

- SVB – 28;
- VB – 9;
- Miesto filiale – 1;
- Kaimo filialuose – 17.

Kitas:

- SVB – 10;
- VB – 0
- MF –
- KF – 2.

Darbuotojų kaitos problemos

2018 m. Vėriškių filialo darbuotoja Edita Demereckienė mirė. Į šį filialą priimta Rūta

Grigaitienė.

Į senatvės pensiją išleista Grinkiškio filialo bibliotekininkė Virginija Urbonavičienė.

Šniūraičių filialo bibliotekininkė Aušra Zaturskienė atleista jai pačiai prašant. Į jos vietą priimta Rūta Vilkaitė.

Atleistas bibliotekos vairuotojas ir ūkvedys vienose pareigose Darius Grigaitis. Į jo vietą priimtas Deividas Dargužas.

14. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė:

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	Nėra		
VB			
MF			
KF		Sidabravas	Tyruliuose, Šiaulėnuose Vėriškiuose, Kairėnuose, Baisogalos filialas renovuotas

Techninis aprūpinimas

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Kopijavimo aparatai vartotojams
		Darbuotojams	Vartotojams	
SVB	159	59	100	36
VB	50	32	18	2
MF	10	2	8	1
KF	99	25	74	33

Bendras bibliotekų patalpų plotas:

- SVB – 4 080 m²;
- VB – 1 600 m²;
- MF – 168 m²;
- KF – 2 312 m².

Naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti:

- SVB – 3 862m²;

- VB – 1 600 m²;
- MF – 148 m²;
- KF – 2 114 m².

Lentynų apskaita

Lentynų metrų, kuriuos užima visas fondas, skaičius:

- SVB – 6 411;
- VB – 2 000;
- MF – 490;
- KF – 3 921.

Lentynų metrų, kuriuos užima atviri fondai, skaičius:

- SVB – 6 411;
- VB – 2 000;
- MF – 490;
- KF – 3 921.

Fotokopijavimo aparatų, tiesiogiai prieinamų vartotojams, skaičius:

- SVB – 36;
- VB – 2;
- MF – 1;
- KF – 33.

15. FINANSAVIMAS

Bibliotekos lėšos ir išlaidos

Gauta lėšų € (eurų):

- iš viso – 770 004 € (2017 m. – 673 123);
- iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos) – 730 575 € (2017 m. – 642 994);
- periodikos prenumeratai – 15 000 € (2017 m.– 14 399);
- už mokamas paslaugas – 7500 € (2017 m.– 5 000);
- fizinių, juridinių asmenų parama – 11 829 € (2017 m. – 13 7339;
- programų, projektų lėšos – 20 100 € (2017 m. – 11 790).

Išlaidos €

- Iš viso – 770 004 € (2017 m. – 673 123):
- darbo užmokesčiui – 543 166 € (2017 m. – 507 155);
- dokumentams įsigyti – 45 902 € (2017 m. – 44 140);
- knygoms – 30 902 € (2017 m. – 29 740);
- periodikos prenumeratai – 15 000 € (2017 m. – 14 400);
- elektroniniams dokumentams – 0 (2017 m. – 0);
- kompiuterinei programinei įrangai, jai palaikyti ir kt. – 62 163 (2017 m. – 6 253);
- Sklypams, pastatams, priestatams – 29 450;
- kitos išlaidos – 149323 (2017 m. – 115 575.

16. IŠVADOS

Sėkmės

Per 2018 m. pažengta į priekį visose pagrindinėse Radviliškio viešosios bibliotekos veiklos srityse, įtvirtinant biblioteką kaip informacijos, gyventojų traukos ir telkimo centrą.

Labai suaktyvėjo Radviliškio viešosios bibliotekos kraštotyrinė veikla. Parengta 16 kraštotyринių darbų.

Populiarėja edukaciniai užsiėmimai su moksleiviais. Džiugina, kad kiekvienais metais sulaukiame vis daugiau pageidavimų dalyvauti parengtose edukacinėse programose.

Teigiamai įvertintas projektas „Su gimtadieniu, Europa“, kuris buvo pateiktas Europos atstovybei Lietuvoje. Organizuotas renginių ciklas.

Šventiškai paminėti Radviliškio Viešosios bibliotekos Pašušvio, Vainiūnų ir Skėmių filialų 70 metų jubiliejai. Bendruomenėms pristatytos suremontuotos bibliotekos Šiaulėnuose, Tyruliuose, Kairėnuose. Vėriškių biblioteka perkelta į naujas patalpas.

Problemos

Nepatenkinama kai kurių kompiuterių būklė. Jie dirba gana lėtai, dažnai stringa sistema, juos reikia perkrauti. Tai labai trukdo darbui, verčia skaitytojus laukti.

Labai didelė problema – vėluojantis finansavimas, skirtas knygoms įsigyti. Lėšos dokumentams įsigyti gaunamos tik balandžio mėnesį. Per pirmuosius tris metų mėnesius išparduodami tuo metu išleistų knygų tiražai. Taip bibliotekos fonduose atsiranda spragos, kurias vėliau sunku užpildyti.

Skaitytojai, nesulaukę pageidautos knygos, ją pasiskolina iš draugų ar nusiperka. Tai taip pat daro įtaką skaitytojų skaičiaus mažėjimui.

Geroji patirtis

Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Viešosios bibliotekos iniciatyva Radviliškio miestą papuošė dar vienas knygų namelis. Šį kartą Radviliškio laisvalaikio ir pramogų parke, netoli latvių kultūros centro, duris atvėrė spalvingas Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centro mokytojų bei mokinių sukurtas Knygų namelis.

Ataskaitą parengė:

Radviliškio viešosios bibliotekos vyresnioji metodininkė Alma Miknienė.

Duomenis ir tezes surinko:

Viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Vida Marcinkienė;

Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė;

Komplektavimo skyriaus vedėja Vita Mikalkėnienė;

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Nijolė Stankuvienė;

Vaikų literatūros skyriaus vedėja Nijolė Pakštienė.

Naudotasi filialų metinėmis ataskaitomis,

naudotasi rajoninėje spaudoje – laikraščiuose „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio naujienos“, „Radviliškio kraštas“ – išspausdintų straipsnių apie rajono bibliotekų veiklą santraukomis.

Panaudotos nuotraukos iš Viešosios bibliotekos archyvų.

Redagavo Viešosios bibliotekos redaktorė Lina Abromavičienė.

Patvirtinta

Radviliškio rajono savivaldybės

viešosios bibliotekos direktorės Violetos Šukaitienės

2019 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 6B(19) „Dėl žodinės ataskaitos tvirtinimo“